

December 2018

Designmanual Kolding Bymidte

GUIDE

GUIDE

DENNE GUIDE SKAL BEHANDLES SOM ET ARBEJDSVÆRKTØJ.

ET REDSKAB TIL AT FORSKØNNE KOLDING BYMIDTE. DENNE

GUIDE ANVISER BESTEMTE RETNINGSLINJER, MED ØNSKE OM AT

HOLDE ET BESTEMT KONCEPT OG EN ORDEN I BYMIDTEN - MED

PLADS TIL AT FREMVISE AT KOLDING SOM DANMARKS DESIGNBY.

INDHOLD

DE TRE KVARTERER I KOLDING BYMIDTE	04
DEN CENTRALE PLADS	06
Belægning	08
Tilgængelighed Wayfinding	09
Belysning	10
Byudstyr	11
Grøn struktur	12
Renholdelse	13
Vareudstilling udeservering	14
Midlertidhed	15
HANDELSKVARTERET	16
Belægning	18
Tilgængelighed Wayfinding	20
Belysning	22
Byudstyr	23
Grøn struktur	24
Renholdelse	25
Vareudstilling udeservering	26
Midlertidhed	28
LATINERKVARTERET	30
Belægning	32
Tilgængelighed Wayfinding	34
Belysning	35
Byudstyr	36
Grøn struktur	37
Renholdelse	38
Vareudstilling udeservering	39
Midlertidhed	40
LEG	42
KUNST	43
DESIGN	44

DE TRE KVARTERER I KOLDING BYMIDTE

DEN CENTRALE PLADS

HANDELSKVARTERET

LATINERKVARTERET

Kolding by er opdelt i forskellige kvarterer. Kvarterne i bymidten har forskellig arkitektonisk karakter og dermed forskellige stemninger.

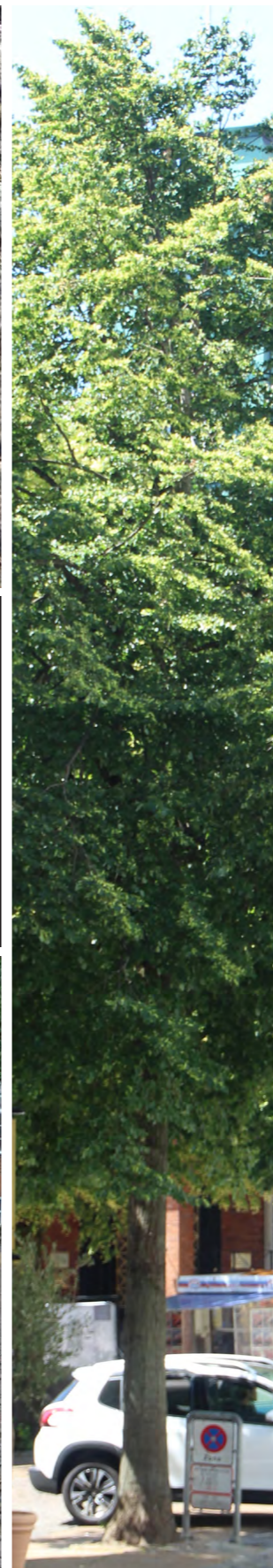
Midt i bymidten findes Nicolai Kirke og rådhuset, som er to meget væsentlige bygninger i Koldings historie. I stedet for at se på rummet omkring disse bygninger som flere pladser, samles disse til Den centrale Plads – som er byens centrum og nye samlingssted. Den centrale Plads regnes for bymidtens mindste kvarter.

I Kolding bymidte findes et andet kvarter hvor, gaderne er struktureret i et net af nord-syd og øst-vest gående gader. Det er i dette kvarter gågaderne findes. Dette kvarter har fået navnet Handelskvarteret.

I den vestlige del af bymidten er gaderne mere snørklede, dette kvarter kaldes Latinerkvarteret.

Hvert kvarter har sin identitet og dermed sin stemning og udseende. Derfor er det logisk at lade kvarterne være afgørende for belysning og byudstyr.

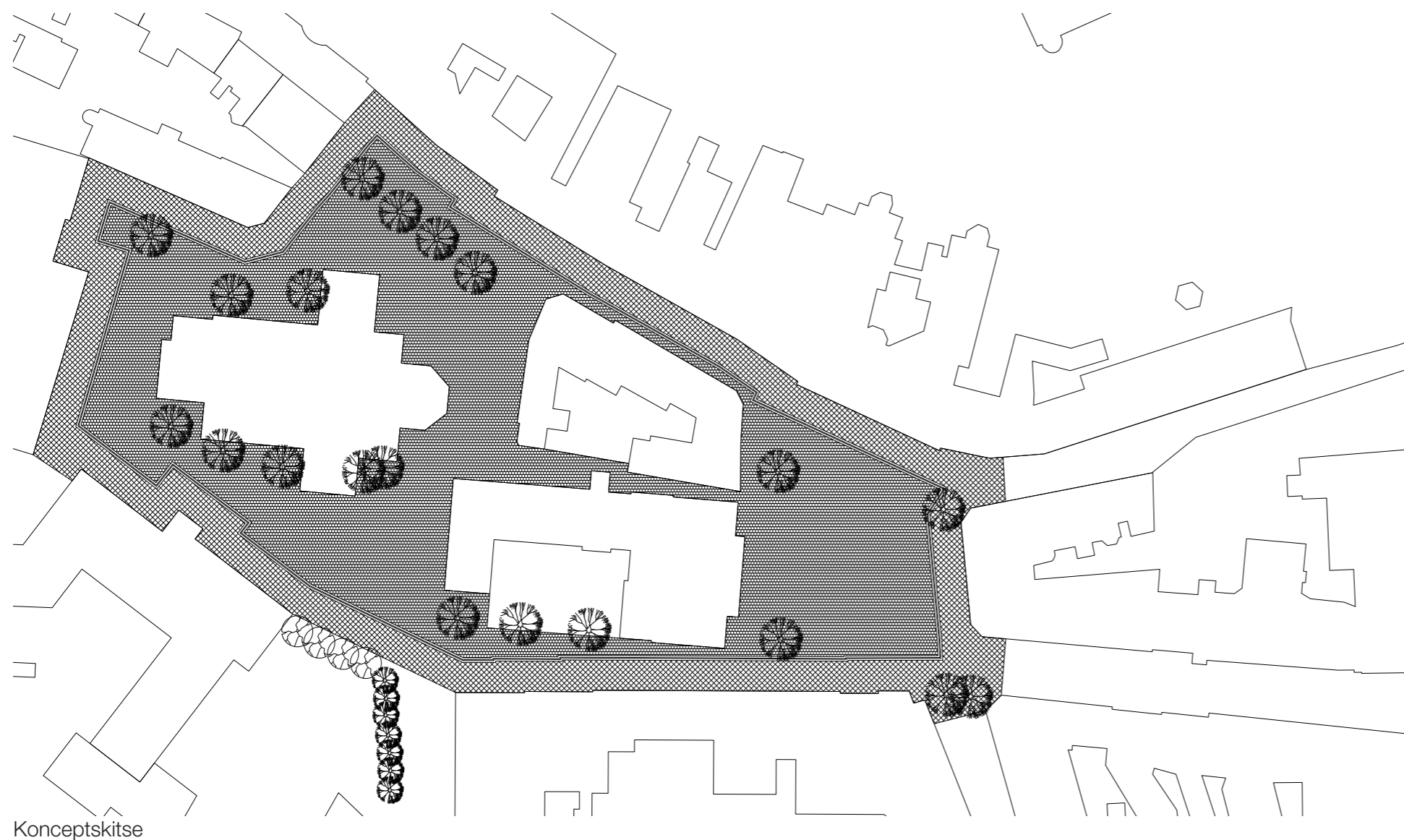
DEN CENTRALE PLADS

MEST CENTRALE RUM SIDEN MIDDELALDEREN

DEN CENTRALE PLADS

DEN CENTRALE PLADS

I dette afsnit er Den centrale Plads behandlet. Konceptet bag Den centrale Plads er at binde Aksektorv og Nicolaiplads sammen, da disse prominente pladser tilsammen er det mest centrale rum i Kolding og har været det siden middelalderen. Den centrale Plads kan ses som forplads til Koldinghus – en plads man går ind på og oplever at nu er man i den historiske kerne af byen.

Koncepttegningen illustrerer, hvordan pladserne kan samles til en samlet enhed.

På Den Centrale Plads skal der være sammenhæng mellem belægning, materialer og byudstyr - alt sammen skal være af god kvalitet for at skabe en højtidelig stemning omkring de historiske bygninger og skabe et nyt samlingssted i Kolding.

BELÆGNING

Chaussesten

Brosten

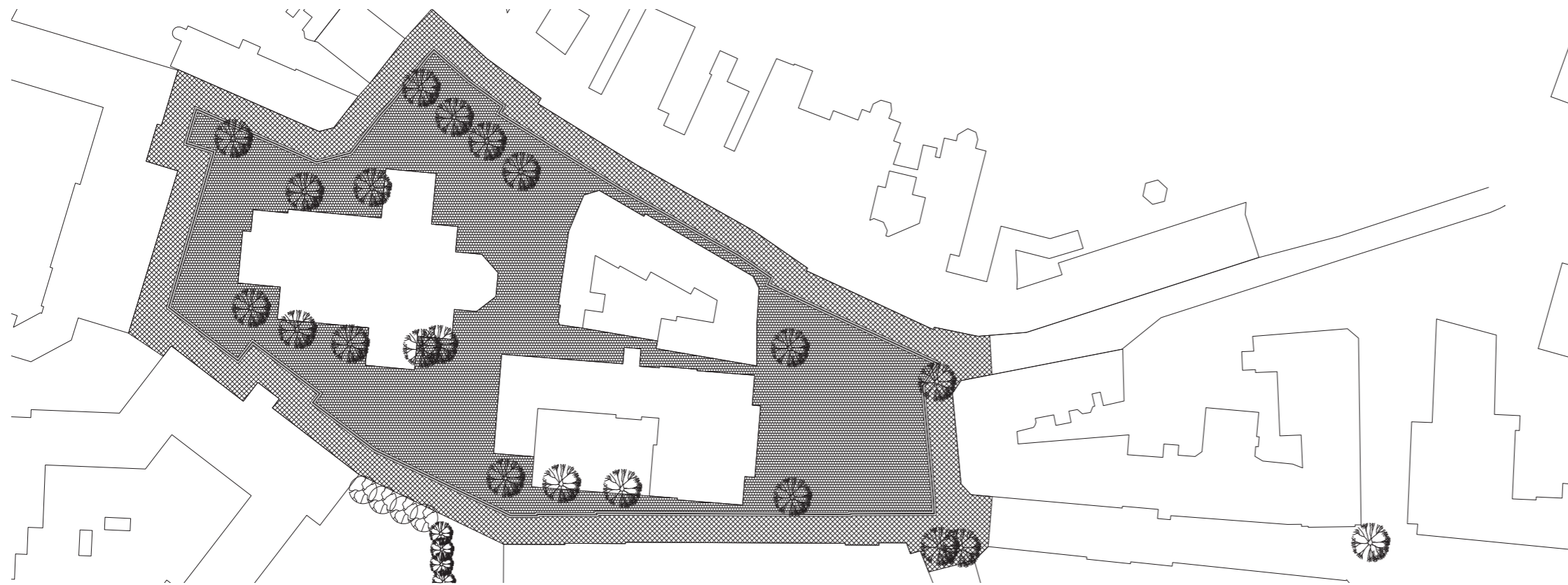

Genbrug af grå Halmstad granitfliser fra gågaderne

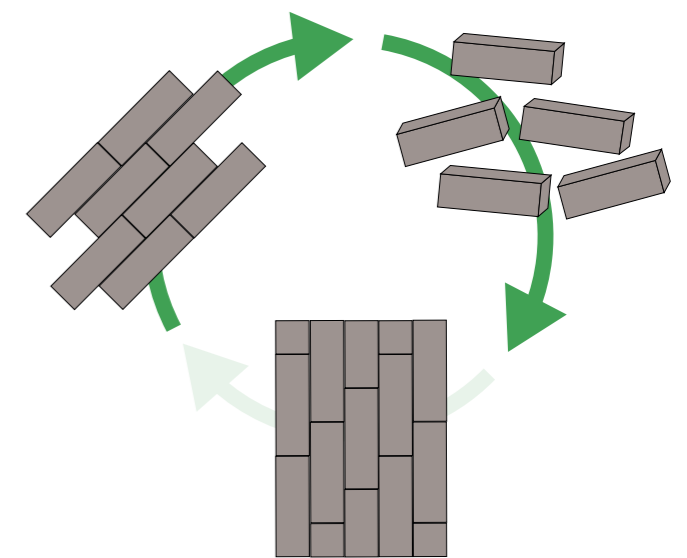
BELÆGNINGSMATERIALER

For at skabe en helt særlig historisk stemning på Den centrale Plads bruges belægningsmaterialer i granit. Belægningsmaterialerne er chaussesten lagt i bueforbandt, bordurbånd og pladsdannelser med granitfliser. Bueforbandt er det stærkeste forbandt til kørsel.

Nordisk granit i røde-sort-blå nuancer vil passe flot til arkitekturen på pladsen. Man kan anvende brugte chausse- og brosten. Den cirkulære økonomi understøttes ved at genanvende den grå Halmstad granitflise fra gågaderne. En bort rund om pladsen vil skabe en blødere overgang til bebyggelsen. Det vil skabe mere ro og respekt for disse. Granitflader skal anvises hvor man kan opstille udeservering. Areal for vareudstillinger skal også anvises i belægningen. Færdsel på pladsen skal ske på pladsens præmisser. Køreveje for biler skal derfor inkorporeres i belægningen, sådan at pladsen ikke gennemskæres af en vej, men at man stille kører i sin bil henover pladsen.

På Den centrale Plads anlægges granit. Belægningen har til formål at skabe en samlet og ensartet plads omkring Nicolai Kirke og rådhuset. Der tages højde for gode tilgængelighedslinjer og pladser til udeservering.

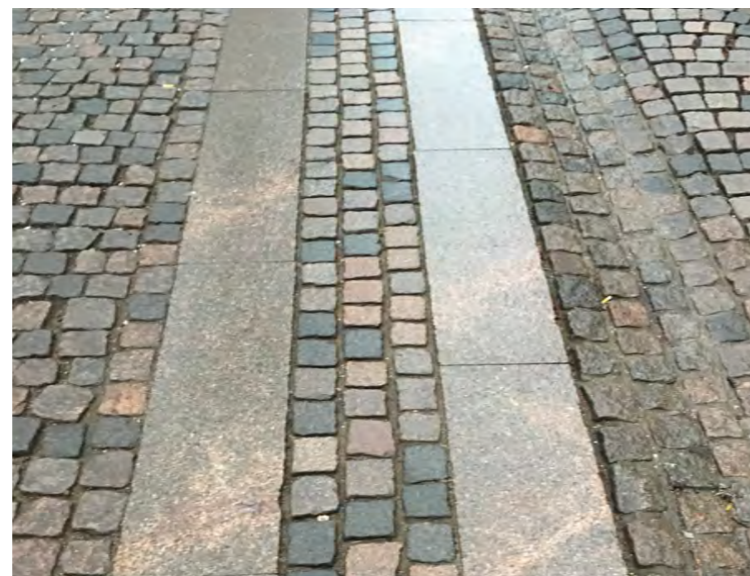

Gågadens grå Halmstad granitflise genanvendes på Den centrale Plads.

TILGÆNGELIGHED | WAYFINDING

Opmærksomhedsfelt i granit

Dobbelt rækket bordurbånd med chaussesten
Savede og jetbrændte

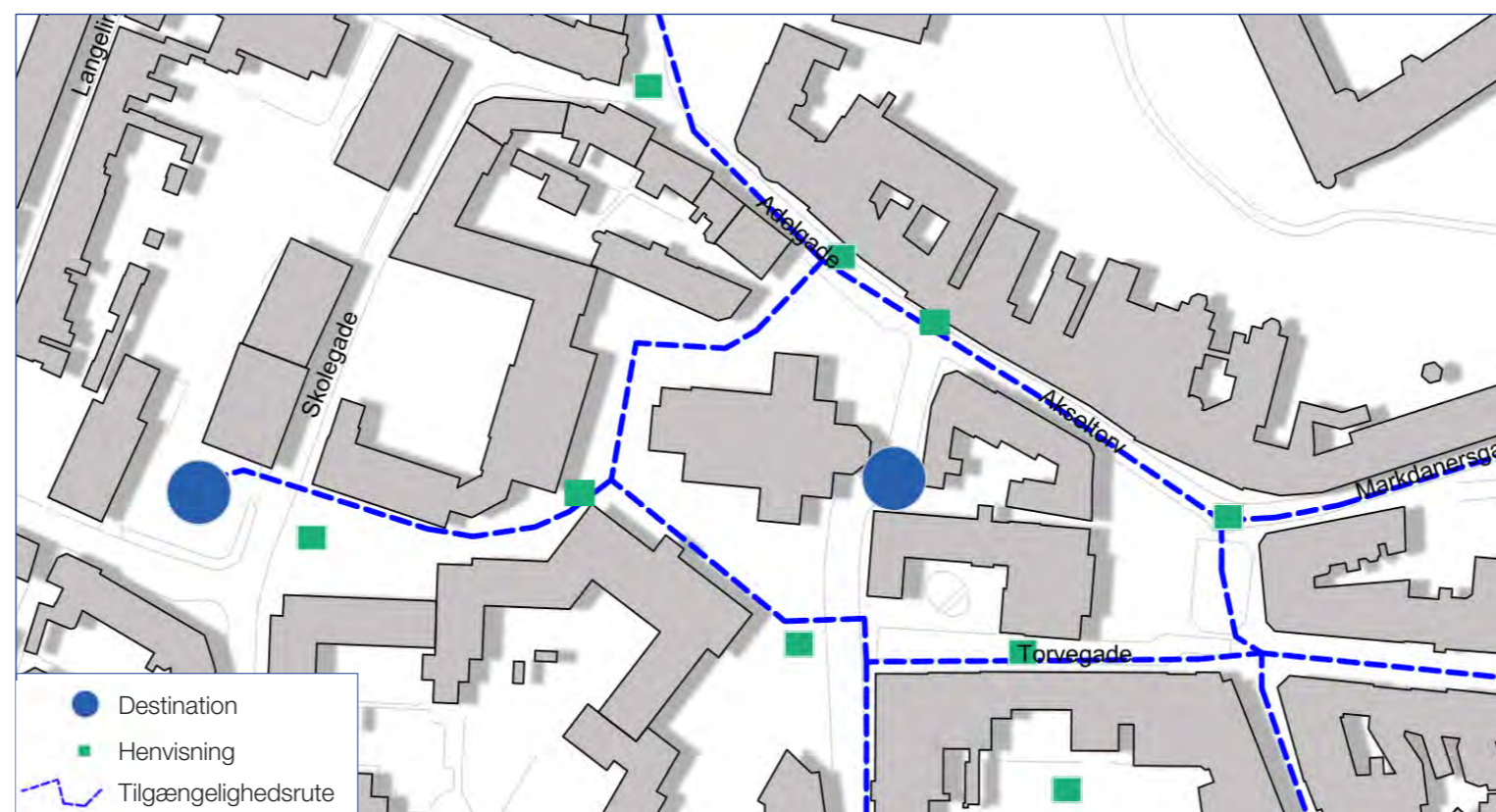
Save og jetbrændte / stokhugget chaussesten mellem
bordurbånd

TILGÆNGELIGHED

Tilgængeligheden skal være inkorporeret og indpasset i belægningen så det fremstår som en helhed. Pladsen skal gøres tilgængelig for alle hele vejen rundt, og på tværs af pladsen, så det er muligt at skyde genvej. Forskelle i tekstur og overflader er nøglen til at løse tilgængeligheden i samme materiale. Det anbefales at skabe tilgængelighed for alle, og ikke kun rette opmærksomheden mod tilgængelighed for handicappede, ved brug af universel design. På den måde skabes tilgængelig for alle hele livet med de oplevelser opstår som brækkede ben og barnevogne. En tilgængelighedsroute gennem byen, som fører til centrale og kulturelle steder, er første skridt på vejen til at gøre hele Kolding bymidte tilgængelig for alle. Den Centrale Plads er en vigtig Plads og knudepunkt i Kolding bymidte, og skal derfor være tilgængelig for alle.

WAYFINDING

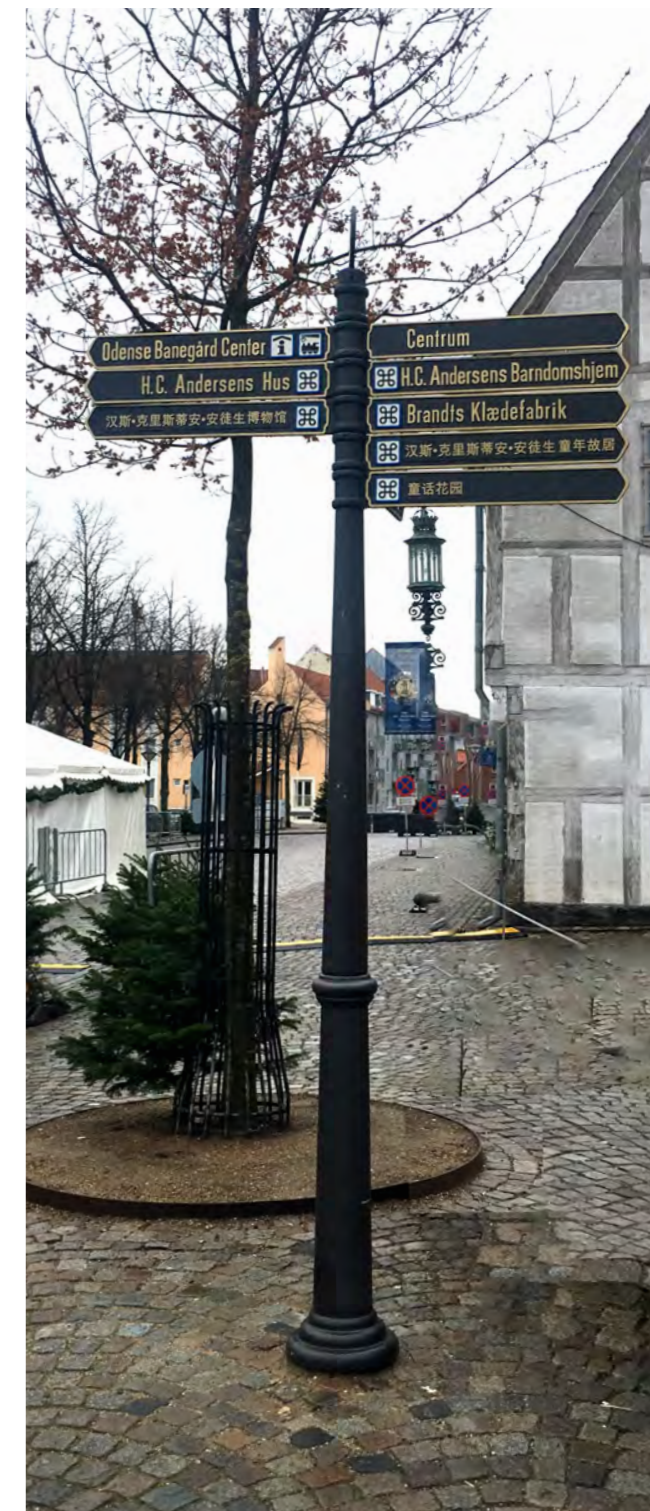
Den centrale Plads er midtpunktet i bymidten. Der er derfor vigtigt at der er vejvisende skilte på Den centrale Plads som kan lede besøgende på vej til Koldinghus, til banegården, til handelskvarteret og til bymidstens andre destinationer. Ligeledes er det vigtigt at der henvises til Den centrale Plads fra andre steder i bymidten. Det vejvisende skilt stående på Den centrale Plads skal passe til belæsningslampen og dennes mast.

Kort over tilgængelighedsruten, destinationer og henvisningsskilte i Kolding bymidte

Sort skilt med hvid tekst

Enkeltstående mast med henvisninger. Masten ønskes lige så den ligner belæsningsmasten. Det anbefales at der er piktogrammer på skiltetne.

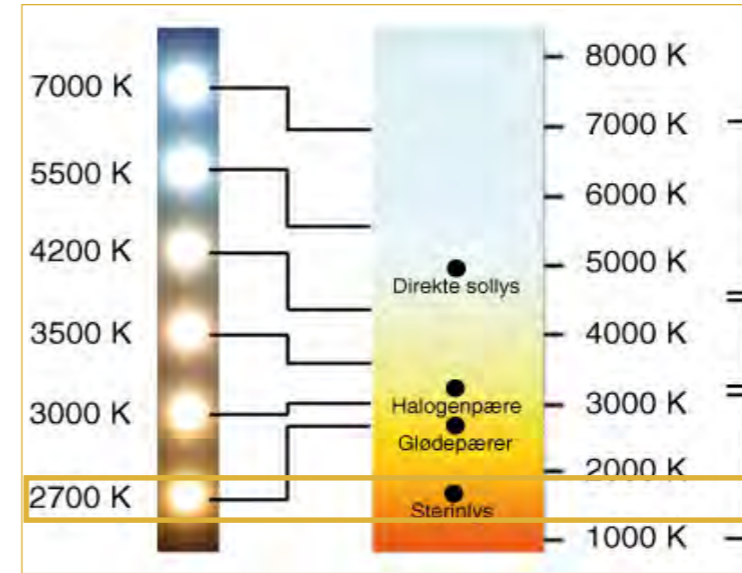
BELYSNING

Lygtepæl i støbejern

Vægghængt lampe i støbejern

Varmt lys på Den centrale Plads

BELYSNING

Belysningen i Kolding bymidte skal skiftes ud. Dette giver mulighed for at ensrette belysningen efter et bestemt koncept. Retningslinjer vil resultere i at Kolding bymidte vil fremstå som en helhed bestående af tre kvarterer.

Den centrale Plads gør sig ud for det mindste kvarter arealmæssigt. Dette kvarter er historisk set et meget betydningsfuldt sted i Kolding bymidte, og stedet skal derfor fremstå med en højtidelig karakter.

Belysningen på Den centrale Plads skal signalere denne betydningsfulde stemning. Derfor vælges lamper af støbejern, som giver pladsen en gedigen og højtidelig stemning.

Lyset kan bruges til at iscenesætte og skabe stemninger. Der kan arbejdes med at belyse de særlige bygninger fx Nicolai Kirke og rådhuset. Dette vil skabe en smuk stemning. Der kan både tændes lys inde i bygningerne, men der kan også belyses udefra. Uplight vil her være en mulighed. Vær særlig opmærksom på at oplight ikke skaber uhyggelige skygger, men en smuk belysning.

Placeringen af belysningen skal indordne sig byrummet og iscenesætte dets kvaliteter.

Lampens kunne have kobber elementer, da dette vil passe til både kirke, rådhus og den originale lampe ved Koldinghus. Masten til lampen skal være en kantet støbejernsmast.

Reference fra Ribe hvor en historisk plads er blevet renoveret varm belysning og støbejerns master og ameratur

Strukturen af belysningen på Den centrale Plads

BYUDSTYR

Støbejernsbænk

Smalt cykelstativ i sort

Plantekumme med tre ben formet som et rundt fad

Støbejernspullert

Cykelstativ

Sort er farven på byudstyret
RAL 9005

BYUDSTYR

Byudstyret understøtter byrummets karakter. Byudstyret på Den centrale Plads er dikteret af lampens karakter og er derfor også i støbejern. Støbejernets kvalitets udstråler en historisk og højtidelig stemning.

Målet er at skabe en højtidelig og historisk stemning med byinventar af god kvalitet, så denne plads adskiller sig fra resten af bymidten, og man oplever at komme til den historiske del af byen. Byinventaret skal fremstå solidt og i en historisk stil, uden at der hersker tvivl om hvorvidt inventaret er kopier af originaler.

Al byudstyret på Den centrale Plads skal være i farven sort.

Bænken skal være af støbejern i et enkelt udtryk.

Cykelstativet er et enkelt cykelstativ malet sort eller et rundt cykelstativ malet sort.

Planteriste udvikles i Koldings eget design. Dette skaber et unikt billede af at Kolding er en design by.

Brønddækselet udvikles i Koldings eget design. Dette skaber et unikt billede af at Kolding er en design by.

Plantekummen er rund og formet som et fad og har tre ben. Den runder form giver frihed i forhold til placering.

GRØN STRUKTUR

Kort over beplantningen på Den centrale Plads

Enkeltstående træer langs kirken

Eksempel på facadebeplantning

GRØNSTRUKTUR

På den centrale Plads arbejdes der hovedsageligt med store fritstående træer. På pladsen findes i dag mange fine træer. Mange af disse træer ønskes bevaret, andre må med tiden fældes for at give den rette orden og struktur på Den centrale plads.

Konceptet for den grønne struktur er udsprunget af Kolding bymidtes egen beplantning. I Kolding bymidte står mange smukke enkeltstående træer, som alle skaber et helt særligt sted, hvor de står.

De enkeltstående træer plantes, hvor der er brug for at skabe et særligt sted, fx et opholdssted eller et særligt vejkryds.

Facadebeplantningen findes på rådhuset, og er så markant, at det ønskes bredt ud over helt bymidten, hvor det er muligt.

Plantekummer er i Kolding bymidten en yndet ting. På Den centrale Plads vil der være to forskellige plantekummer. En til afskærmning imellem udeservering og en til at stå på pladsen.

Til den grønne struktur er der tilføjet et element, hvilket er trærækken. Trærækken bruges til at lede og føre besøgende ind mod bymidten.

Det er vigtigt at beplantningen tilpasser sig byrummene og ikke dikterer en ny struktur, men understøtter og iscenesætter byens eksisterende rytmer og strukturer.

Hvor træer ikke har vokset i årevis, og hvor træer ødelægger helheden i byrummene bør de fjernes og nye bør etableres, hvor det er passende.

Det er generelt vigtigt at beplantningen får gode vækstbetingelser - planterne skal have store plantehuller, hvor det er smalt og hårdt belastet kan smarte løsninger som rodvenligt bærelag og kassette-løsninger benyttes.

Facadebeplantning

Plantekummer

Eksisterende træerække på Den Centrale plads

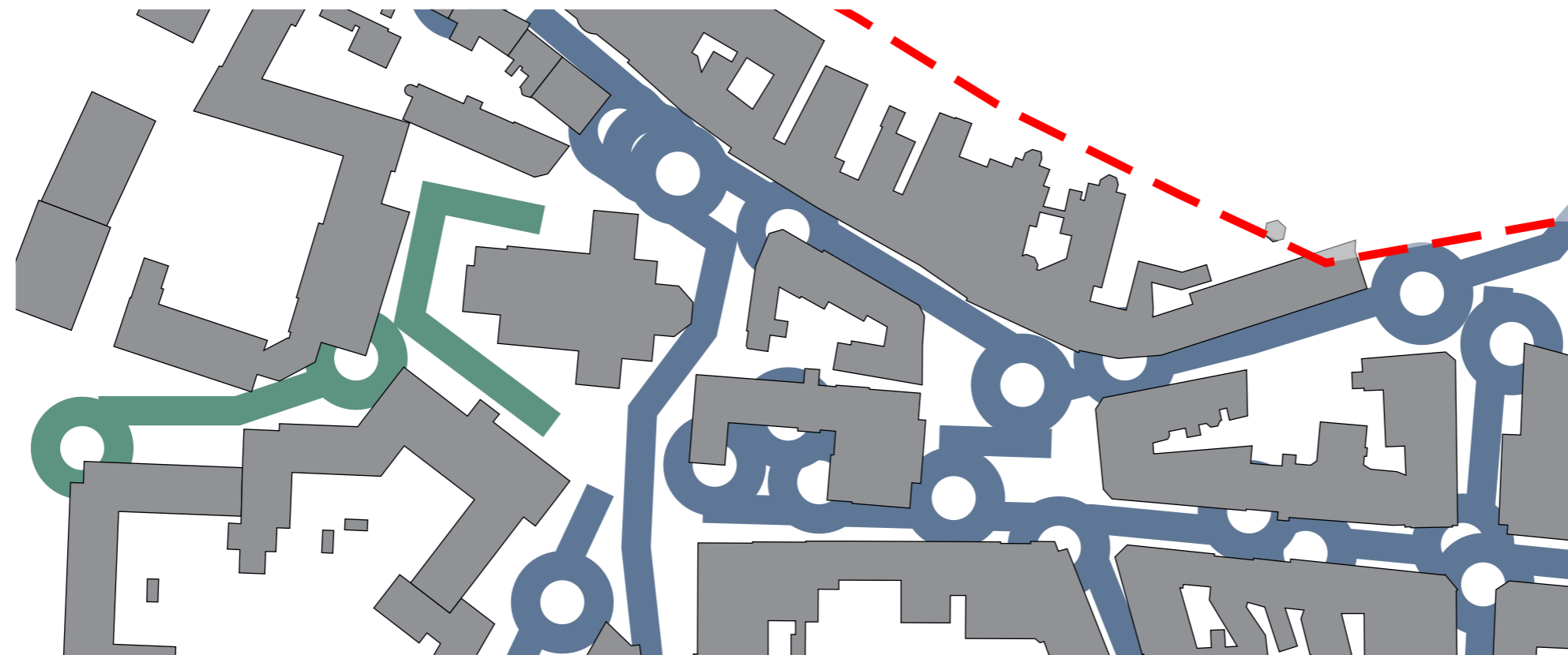
Enkeltstående træer

Trærækker

RENHOLDELSE

Affaldsbeholder

Kortet viser hvor hyppigt der renholdes i Kolding bymidte

RENHOLDELSE

Affaldsbeholderen på Den centrale Plads skal være i nydelig stil med en form for låg, som forhindrer adgang for fugle.

Der renholdes i Kolding midtby enten en gang om dagen eller to gange om ugen.

RENHOLDELSE I BYMIDTEN

Renholdelse i bymidten skal stå i relation til benyttelsen af gader og pladser. Det er et emne som ligger mange borgere på sinde og niveauet giver et umiddelbart indtryk af om byen er attraktiv og imødekommende. For at gøre renholdelsen så effektiv som muligt, er det vigtigt at have nogle retningslinjer for indretning af byrummene, både hvad angår faste og midlertidige installationer. Der sættes forventningsmål, som løbende udvikles og evalueres.

INTELLIGENT BYINVENTAR

Udover at bymidstens inventar skal passe i byrummets skala og karakteristika, kan udstyret blive "intelligent", på den måde, at skraldespanden kan melde tilbage, at den skal tømmes. Der skal være mulighed for at inventar skal kunne skiftes til andre elementer efter behov eller flyttes let, hvis der er behov for det.

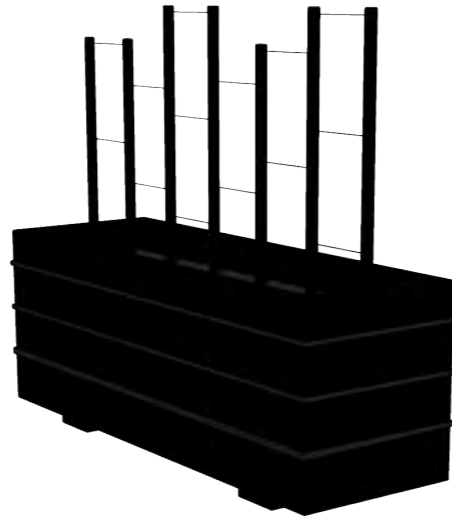
STØRRE FOKUS PÅ AFFALD OG GENANVENDELSE

Der vil arbejdes på sortering af affald i mindst 4 fraktioner på udvalgte steder inde i bymidten. I periferien kan opstilles komprimérbare skraldespande.

VAREUDSTILLING | UDESERVERING

Planudsnit: Udeservering på pladser
Borde stilles midt på pladsen
- Eksempel vist på Akseltorv -

Skitse af plantekumme til adskildelse af udeservering

Eksempel på sorte parasoller med lille hvidt sponserlogo

UDESERVERING

Udeservering på Den centrale Plads skal placeres på midten af pladsen. Borde og stole skal være trukket væk fra facaden og stå midt på pladsen. Belægningen anviser, hvor der opstillingerne af bord og stole må være.

Der er ingen krav til møblementet på Den centrale Plads - bortset fra at ingen plastikstole må forekomme. Stolestellet skal være i metal.

På Den centrale Plads skal der anvendes sorte parasoller. Der må på parasollerne gerne være sponsor logo - dette må dog ikke være større end 20x150 cm. Logoerne skal være anført i hvid farve.

MIDLERTIDIGHED

Torvedag på Aksektorv

Referencebillede af midlertidig installation

PLADS TIL MIDLERTIDIGHED

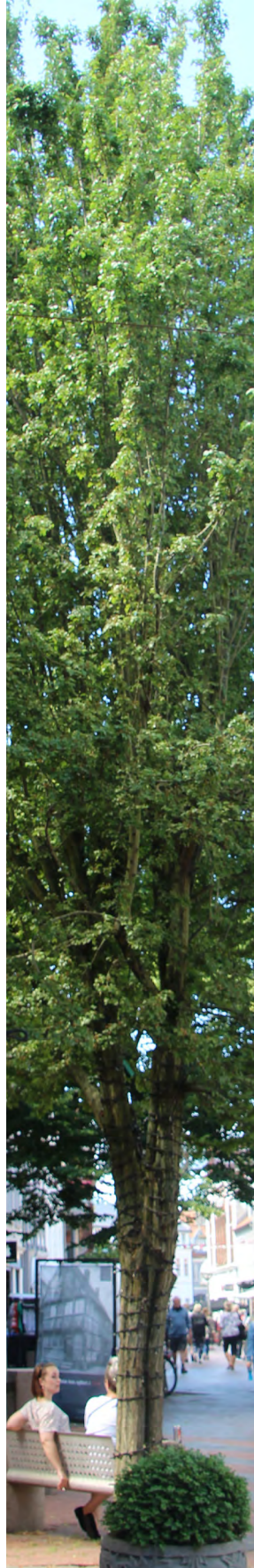
Det er ønskeligt at skabe stor frihed for initiativtagere, som ønsker at berige byen med midlertidige projekter.

På Den centrale Plads er tidsbegrænsningen for midlertidige opstillinger kun **fire dage**. Dette er for at bevare pladsens autenticitet. Ingen andre krav er stillet.

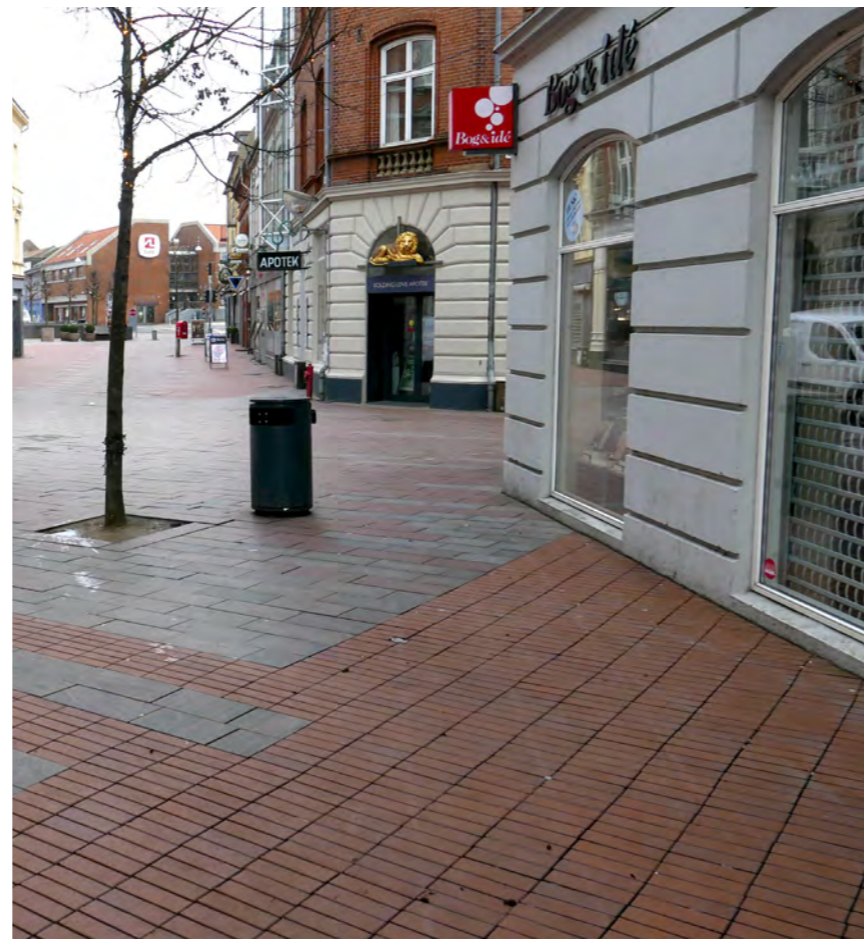
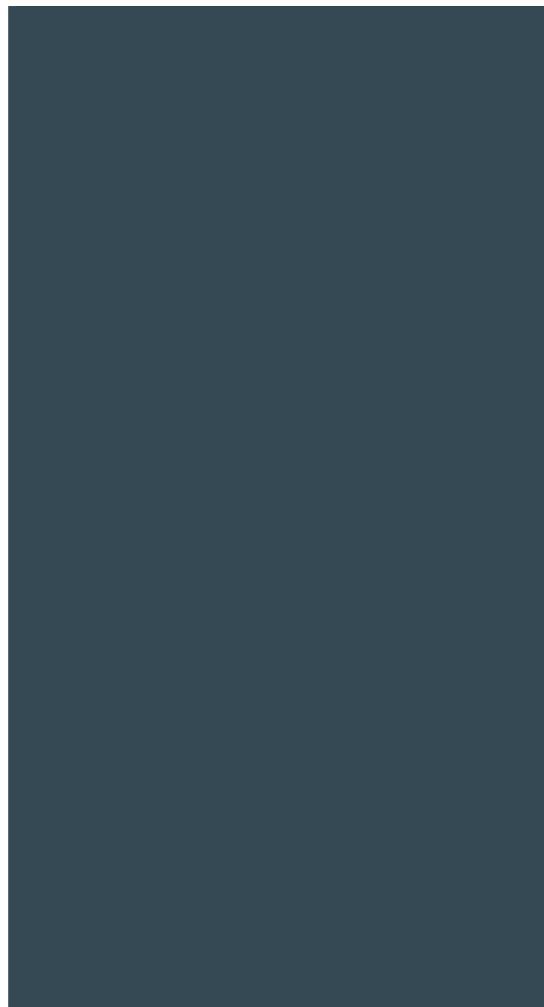
Midlertidige opstillinger skal vise hensyn til ledelinjer og opmærksomhedsfelter, så der er fri passage for alle.

Midlertidige tiltag skal ses i sammenhæng med placering og efterfølgende evaluering skal bruges konstruktivt. Der er et ønske om at det formidles at projekterne er midlertidige, og hvor længe de skal være opstillet.

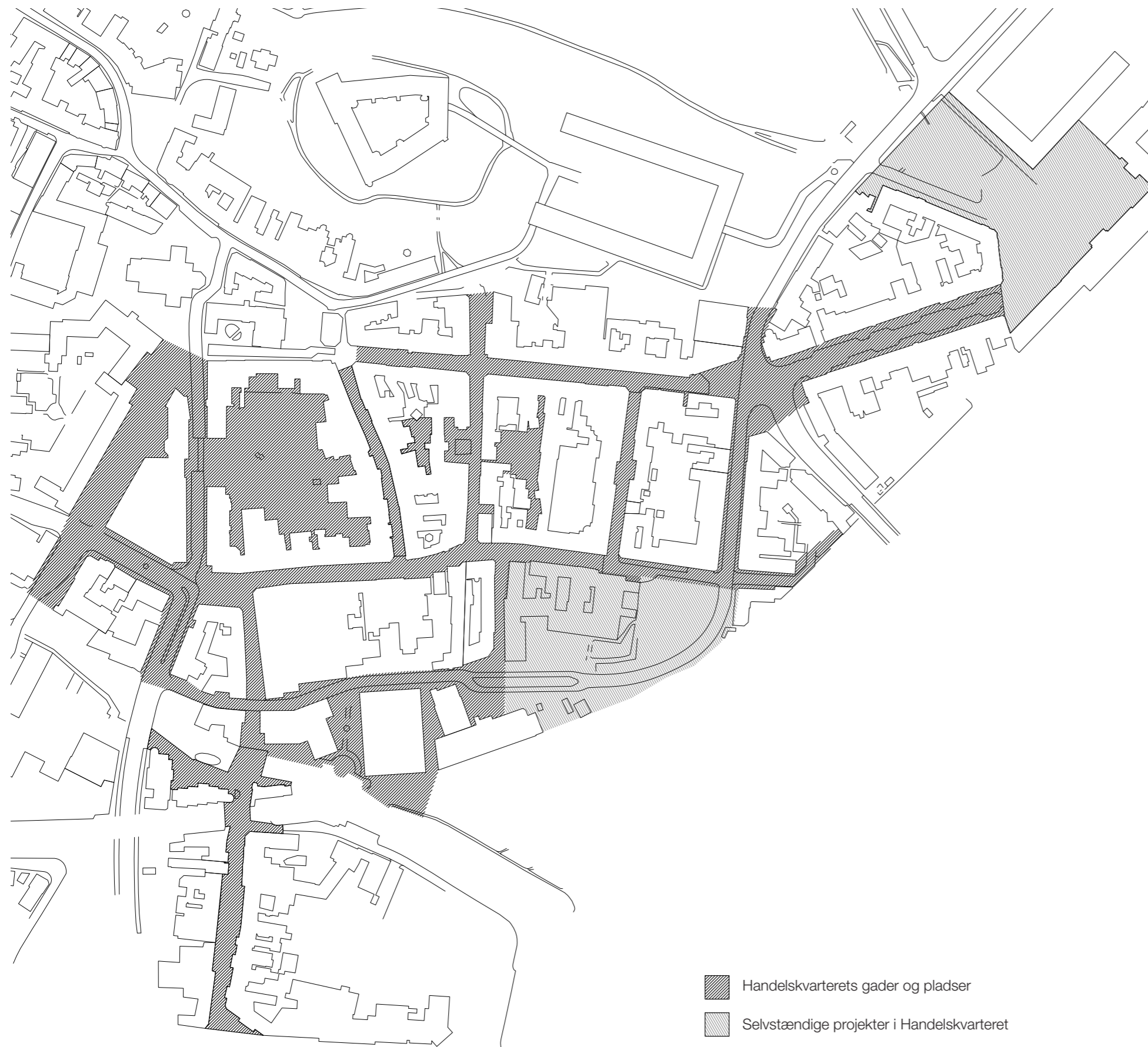
HANDELSKVARTERET

V E G E T A T I O N

HANDELSKVARTERET

HANDELSKVARTERET

Dette afsnit behandler Handelskvarteret i sin helhed med fokus på gadeforløbene. Gadeforløbene i Handelskvarteret er præsenteret og tegnet i princip, som skal bredes ud over hele Handelskvarteret.

Gadeforløbene er det almindelige og det rolige, hvorimod pladserne og gadekryds er det særlige, og skal derfor designes anderledes og individuelt i fremtidige projekter. Dette afsnit sætter rammerne for farve, belægninger og materialer i Handelskvarteret – gældende for både gade og pladser - som en guide.

Gaderne skal fremstå venlige og lede os på vej – samtidig skal være plads til det lille hvil på en solskinsplet med udsigt til gadens leben og grøn beplantning.

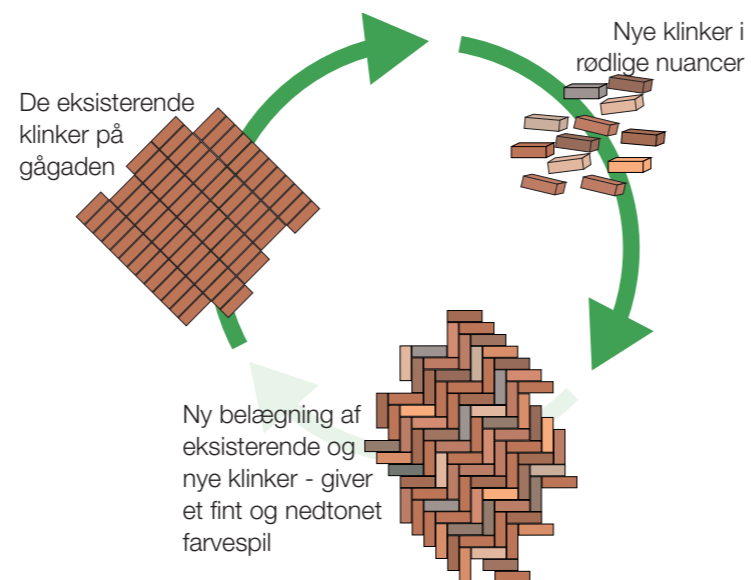
Pladserne skal harmonere i belægningsmaterialer og byudstyr – men der skal være frihed til at designe anderledes og æstetiske rum, som stimulerer sanserne og indbyder til ophold.

Der findes mange pladser i Handelskvarteret, som har stort potentiale for fremtidige projekter – Borchgård kunne blive en grøn byoase eller en stor åben markedsplads, Banegårdspladsen kunne være en forplads til hele byen, og vise retningen mod bymidten og Koldinghus, ligeledes kunne åen facilitere mange flere pladser og åndehuller i byen.

BELÆGNING

Gågadens eksisterende belægning

Den nye belægningssammensætning er et eksempel på cirkulær økonomi

Prøvefelt af gågadens fremtidige belægning
Det er vigtigt at finde den helt rigtige farvesammensætning

BELÆGNINGSMATERIALER

Belægning i Handelskvarteret skal være robust, driftsvenlig og tilgængelig for alle.

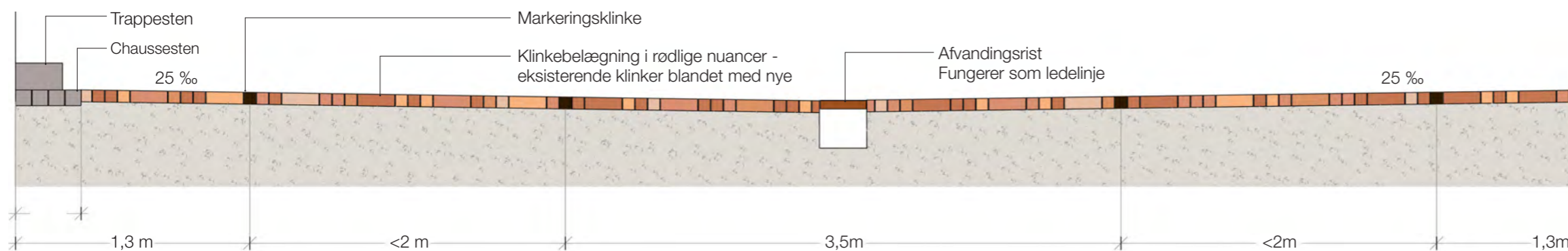
Den røde klinke i gågaderne giver et ekko af Koldinghus. Det foreslås at den røde klinke i gågaderne indgår i et recycling system som vil blive et positivt bidrag til den cirkulære økonomi. Når der bliver gravet i gågaderne og belægningen skal genlægges suppleres den med nye klinker i samme format og i røde nuancer. Igennem dette tiltag vil den hårde ensartede belægning blive brudt op. De overskydende sten fra gågaden bruges andre steder i Handelskvarteret og blases med nye klinker. På den måde skabes der en sammenhæng i hele kvarteret over tid.

Den blandede klinkebelægning fremstår med mere spil og liv. Belægningen vil desuden ikke se snavset ud, da den ikke er ensfarvet. Belægningen lægges i et sildebensmønster, som er det stærkeste forband. Dette vil sikre at belægningen ikke skrider, når den belastes af bilkørsel.

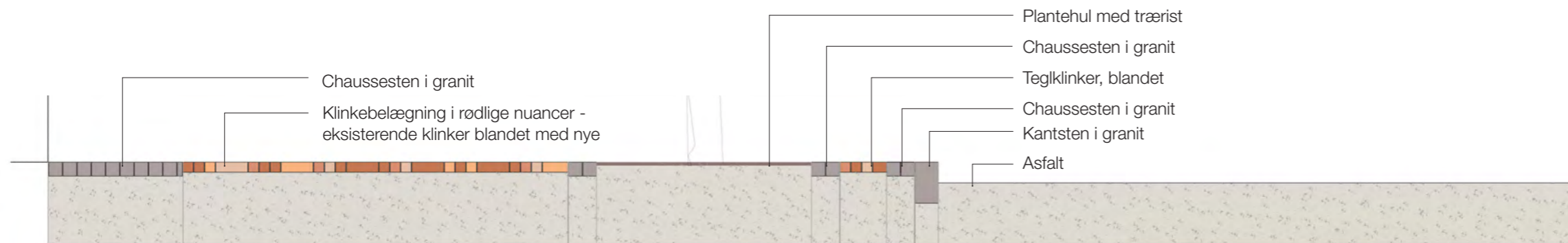
Der ønskes ikke et væg til væg tæppe, men en bort af chaussesten for at kunne opfange forskellige udspring fra facaderne.

Pladser og kryds skal have en anden identitet end gaderne, men benytte samme materialer.

En markeringsklinke vil markere gågades zoneopdeling og gøre det nemmere for brugerne af gågaden at placere vare og færdes.

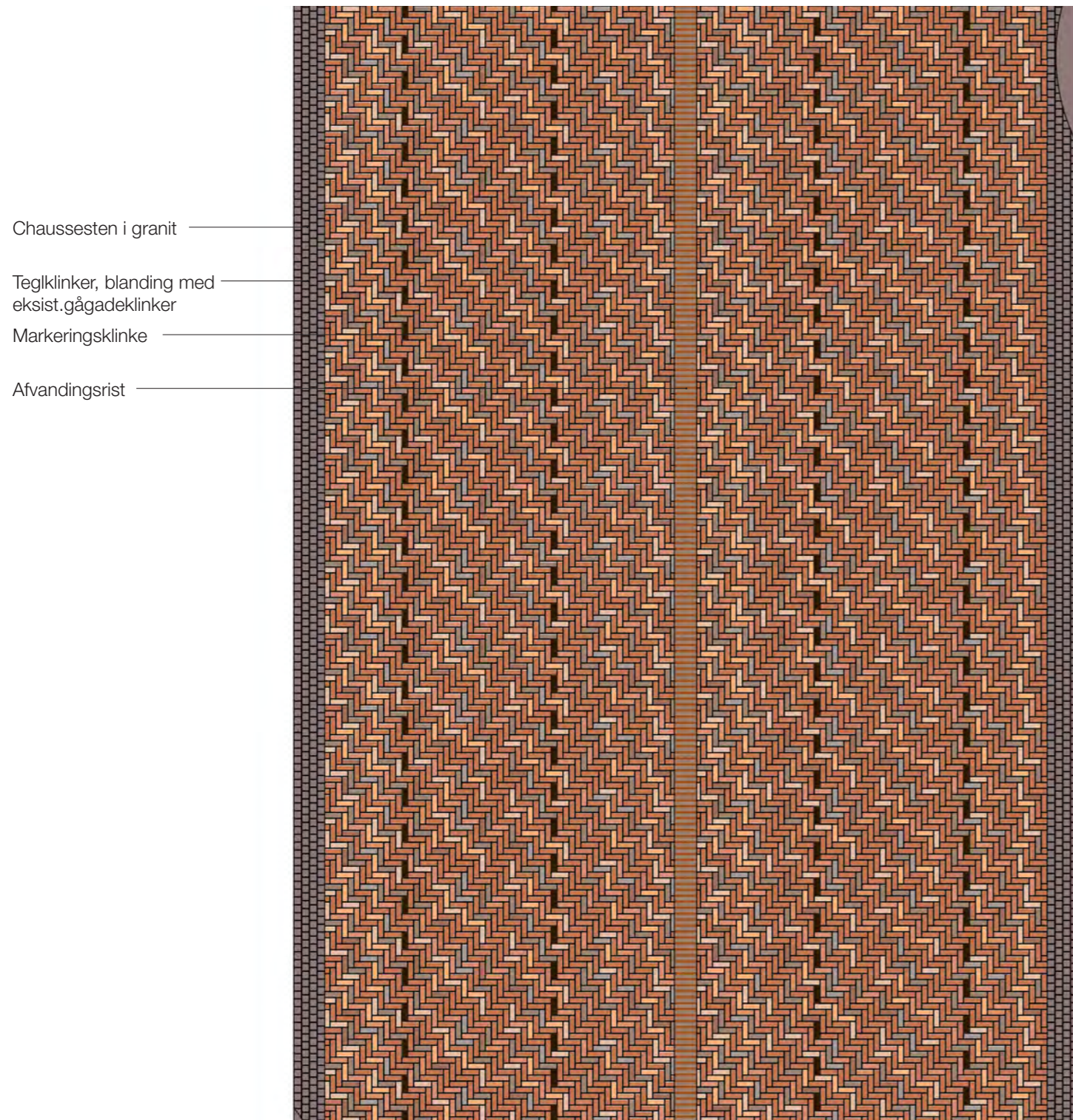

Belægningsprincip i gågaderne - snit

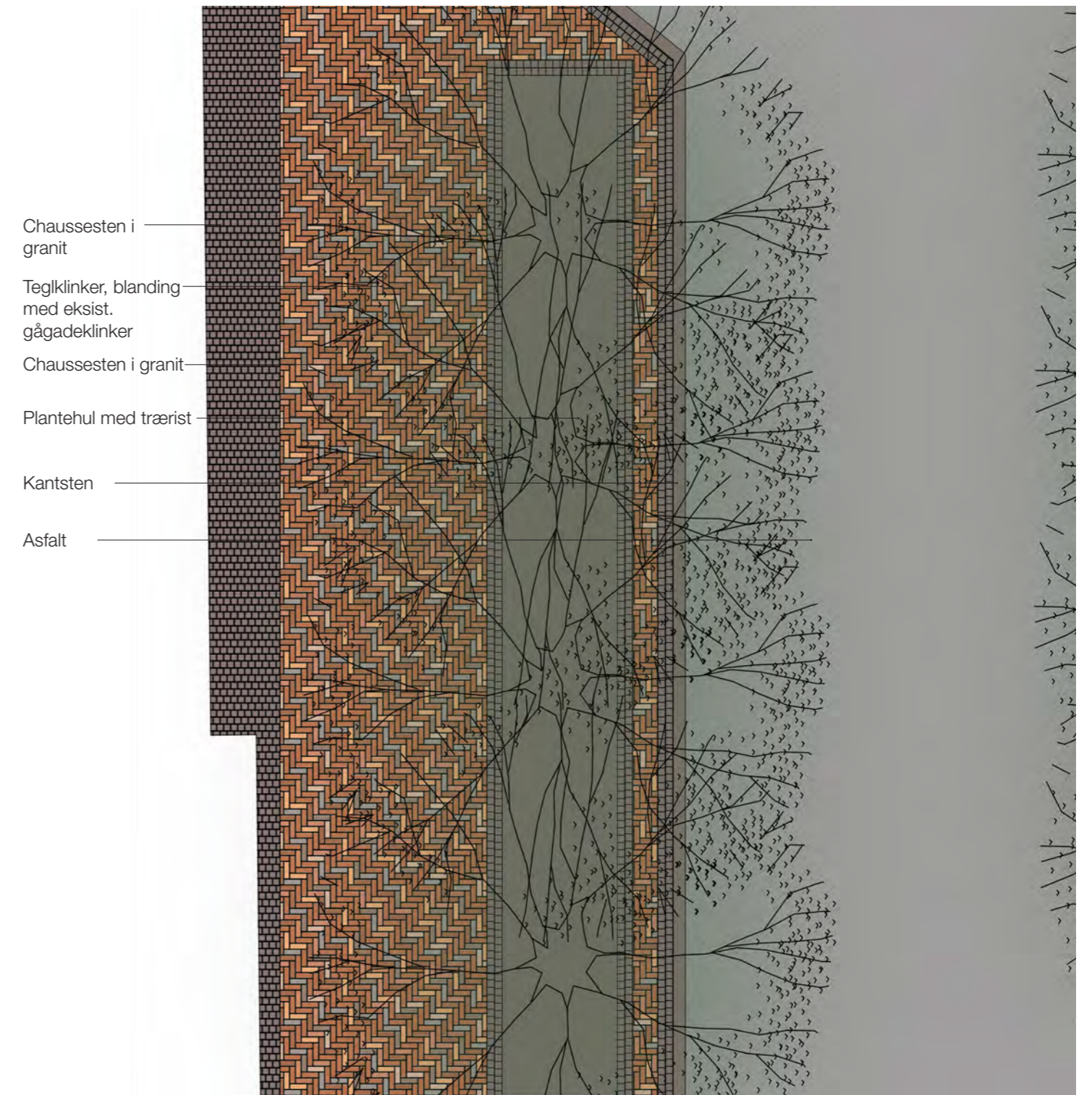

Belægningsprincip på kørevejene - snit

BELÆGNING

Belægningsprincip i gågaderne - plan

Belægningsprincip på kørevejene - plan

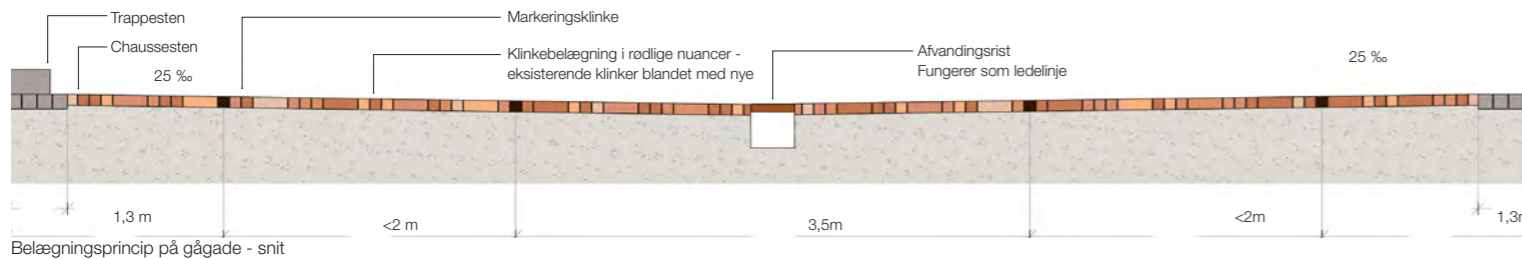
TILGÆNGELIGHED | WAYFINDING

Eksempel på nedsunken kansten med foranliggende opmærksomhedsfelt.

Eksempel taktile belægning i klinker
Benyttes i gaderum for der er fortorv og kørevej.

Fotokollage/bearbejdet skitse: En rist midt på gågaderne benyttes som ledelinje og vil altid være friholdt

TILGÆNGELIGHED

Tilgængeligheden skal være inkorporeret og indpasset i belægningen, så løsningerne fremstår som en del af helheden.

Gågaderne skal gøres tilgængelige for alle. Derfor søges der gode tilgængeligheds løsninger for alle. Det er vigtigt at være opmærksom på at en tilgængeligheds løsning kan benyttes af flere grupper handicappede.

En afvandingsrist anlægges midt på gågaderne. Denne rist vil lede regnvandet væk fra gågaderne, og vil samtidig fungere som ledelinje. Risten vil være jævn i belægningen, og derfor ikke være en hindring for brugere af kørestole og barnevogne. En nedsunken kantsten med foranliggende opmærksomhedsfelt benyttes ved overgange på Handelskvarterets kørevej.

En tilgængelighedsrute gennem byen, som fører til centrale og kulturelle steder, er første skridt på vejen til at gøre hele Kolding bymidte tilgængelig for alle. Bymidten skal med tiden være tilgængelig for alle.

WAYFINDING

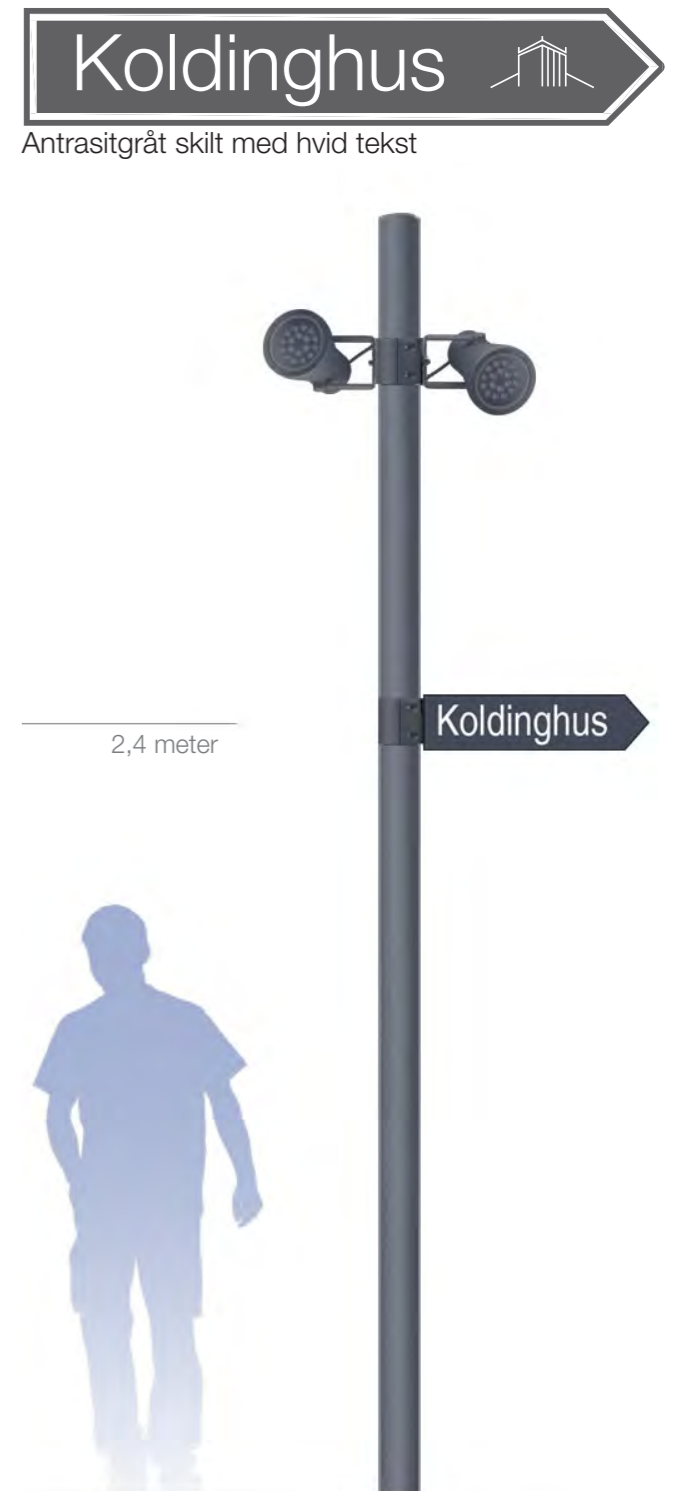
I Kolding bymidte kan alle fra Kolding finde rundt. Men turister som kommer på besøg i byen, har svært ved at finde rundt. Derfor skal der opstilles skilte som kan være vejvisere for besøgende i Kolding bymidte. De vejvisende skilte monteres på lysmasterne i Handelskvarteret. Der opfordres til at skiltene er læselige for mennesker som ikke kan dansk. Derfor skal der på skiltene være piktogrammer.

Blinde og svagtseende har ofte en app, som er koblet op på byens fysiske skilte. Kolding Kommune kunne også bidrage til denne app, så besøgende med et synshandicap kan finde rundt.

TILGÆNGELIGHED | WAYFINDING

Kort over tilgængelighedsruten i gennem Kolding bymidte

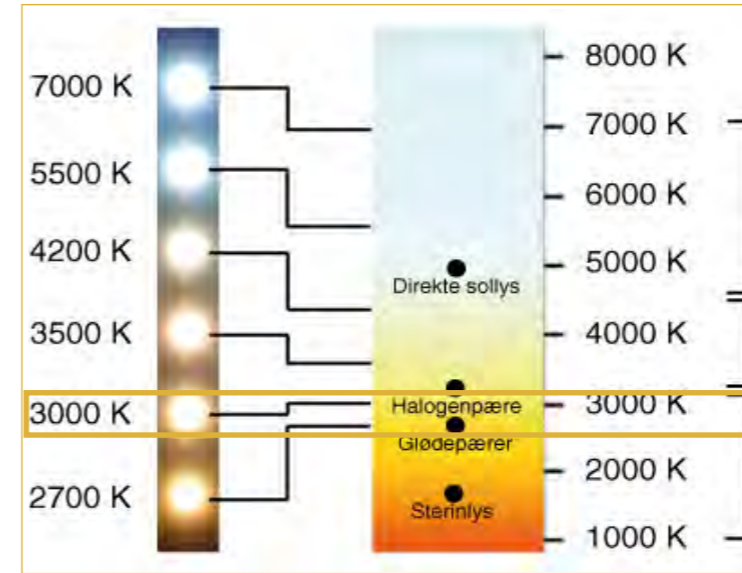
BELYSNING

Mast med spots

Spotsene iscenesætter byen. Spotsene kan specialindstilles og lyse med farvet lys ved særlige lejligheder.

Neutralt hvidt - varmt lys

Strukturen af belysningen i handelskvarteret

BELYSNING

Belysningen i Kolding bymidte skal skiftes ud. Dette giver mulighed for at ensrette belysningen efter et bestemt koncept. Retningslinjer vil resultere i at Kolding bymidte vil fremstå som en helhed bestående af tre kvarterer.

I Handelskvarteret opsættes master med spots. Belysningen skal iscenesætte byen. Placeringen af belysningen skal indordne sig byrummet og iscenesætte dets kvaliteter. Belysning skal være fleksibel, funktionel og være med til at understøtte byens rum. Masternes placering skal derfor tilpasses til byrummet. Masterne placeres med fokus på, hvad der ønskes iscenesat fx et særligt sted eller en smuk bygning.

Masterne med spots kan belyse arkitektur, træer og gaderummet. Lampen kan ved særlige arrangementer ændres, så byen bliver oplyst på en helt ny måde.

Lyset farve skal være ens i hele handelskvarteret, og skal være neutralt hvidt-varmt.

Masterne kan være forskellige i højden alt efter om de er placeret på gader eller på pladser. Spotsne understøtter Kolding som design-by.

Ved at lade masterne tilpasse sig byrummene, kan master med vejvisningsskilte placeres på det helt rigtige sted.

BYUDSTYR

Bænk med arm- og ryglæn og fire ben
Kan frit placeres på belægningen

Stole med arm- og ryglæn og fire ben
Kan frit placeres på belægningen

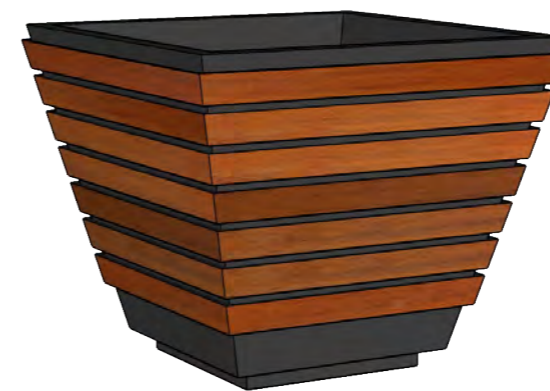
Bænk med ryg- og armlæn
Denne bænk har kun to ben og kan ikke placeres lige så frit ovenpå belægningen.

Anthrazitgrå

Cykelparkering i anthrazitgrå
Pullert (med flere tværgående rundjern)

Skitse af plantekumme
Plantekummen er styret af bænken udseende

BYUDSTYR

Inventaret skal være funktionelt og fleksibelt og indgå et samlet koncept for hver bydel.

Byudstyret understøtter byrummets karakter. Byudstyret skal passe til byrummene og understøtte Kolding som design-by. Byudstyret er afgørende i forhold til hvilken oplevelse man får af byens kvalitet. Godt byudstyr giver en oplevelse af en fin by.

Byudstyret i Handelskvarteret er ofte det samme som vi finder i Latinerkvarteret, hvor farven blot er anthrazitgrå i stedet for sølvfarvet.

Bænkene har fire ben, og kan derfor placeres frit ovenpå belægningen, og herved tilpasse sig byrummene og solen. Bænkene bør placeres i forbindelse med en plantekumme eller et træ.

Plantekummen udvikles i Koldings eget design.

Planteriste udvikles i Koldings eget design. Dette skaber et unikt billede af at Kolding er en design by.

Cykelstativet er et enkelt A-cykelstativ.

Pullerten er samme udformning som cykelstativet, blot med flere tværgående rundjern.

Brønddækselet udvikles i Koldings eget design. Dette skaber et unikt billede af at Kolding er en design by.

GRØN STRUKTUR

Kort over den grønne struktur i Handelskvarteret

Enkeltstående træ på Helligkorsgade

GRØNSTRUKTUR

I Handelskvarteret findes hovedsageligt fritstående træer. Nogle er store og sunde, og bør bevares, andre har ikke vokset i mange år, og bør erstattes af nye træer, med nye forbedrede vækstbetingelser.

Konceptet for den grønne struktur er udsprunget af Kolding bymidtes egen beplantning. I Kolding bymidte står mange smukke enkeltstående træer, som alle skaber et helt særligt sted, hvor de står.

De enkeltstående træer plantes, hvor der er brug for at skabe et særligt sted fx et opholdssted eller et særligt vejkryds.

Facadebegrønningen findes på rådhuset, og er så markant, at det ønskes bredt ud over helt bymidten, hvor det er muligt.

Plantekummer er i Kolding bymidten en yndet ting, og den rigtige udformning af denne skal findes.

Til den grønne struktur er der tilføjet et element, hvilket er trærækken. Trærækken bruges til at lede og føre besøgende ind mod bymidten. De bruges også på køreveje for at dæmpe trafikken, og til at bløde vejrummet op. Sigtelinjer mod Koldinghus bør friholdes og markeres.

Det er vigtigt at beplantningen tilpasser sig byrummene og ikke dikterer en ny struktur, men understøtter og iscenesætter byens eksisterende rytmer og strukturer.

Hvor træer ikke har vokset i årevis, og hvor træer ødelægger helheden i byrummene bør de fjernes og nye etableres, hvor det er passende.

Det er generelt vigtigt at beplantningen får gode vækstbetingelser - planterne skal have store plantehuller, hvor det er smalt og hårdt belastet kan smarte løsninger som rodvenligt bærelag og kassette løsninger benyttes.

Facadebegrønning

Plantekummer

Enkeltstående træer

Trærækker

RENHOLDELSE

Affaldsbeholder som giver besked når den skal tømmes
Anvendes i gågaderne

Affaldssortering

Underjordiske løsninger fra Rubæk
Anvendes i Klostergården og Borchs gård

Kortet viser hvor hyppigt der renholdes i Kolding bymidte

RENHOLDELSE

I Handelskvarteret anvendes en affaldsbeholder som er afbilledet her på siden. Der skal findes smarte løsninger for renhold og nedgravede løsninger til dagrenovation.

Der renholdes i Kolding midtby enten en gang om dagen eller to gange om ugen.

RENHOLDELSE I BYMIDTEN

Renholdelse i bymidten skal stå i relation til benyttelsen af gader og pladser. Det er et emne som ligger mange borgere på sinde og renholdsniveauet giver et umiddelbart indtryk af om byen er attraktiv og imødekommende. For at gøre renholdelsen så effektiv som muligt, er det vigtigt at have nogle retningslinjer for indretning af byrummene, både hvad angår faste og midlertidige installationer. Der sættes forventningsmål, som løbende udvikles og evalueres.

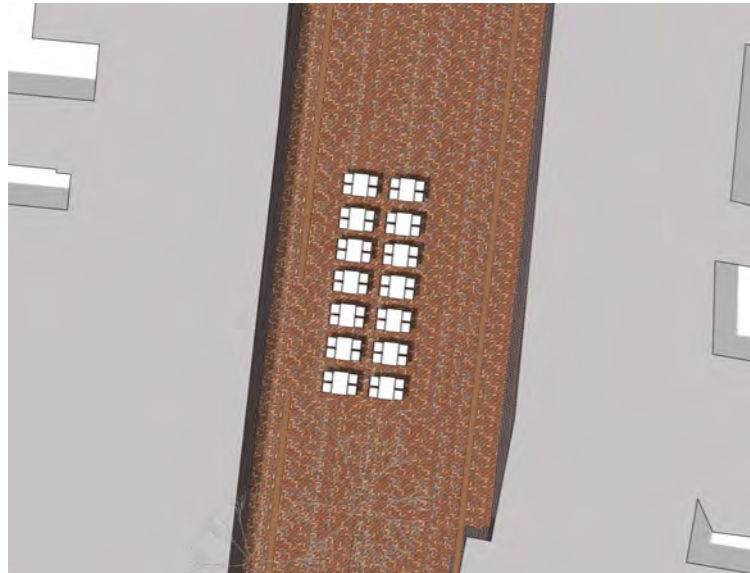
INTELLIGENT BYINVENTAR

Udover at bymidtens inventar skal passe i byrummets skala og karakteristika, kan udstyret blive "intelligent", på den måde, at skraldespanden kan melde tilbage, at den skal tømmes. Der skal være mulighed for at inventar skal kunne skiftes til andre elementer efter behov eller flyttes let, hvis der er behov for det.

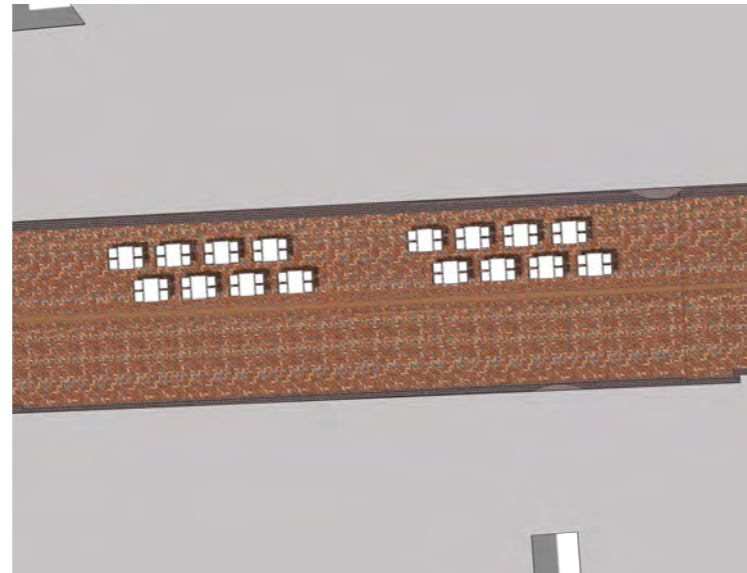
STØRRE FOKUS PÅ AFFALD OG GENANVENDELSE

Der vil arbejdes på sortering af affald i mindst 4 fraktioner på udvalgte steder inde i bymidten. I periferien kan opstilles komprimerbare skraldespande.

VAREUDSTILLING | UDESERVERING

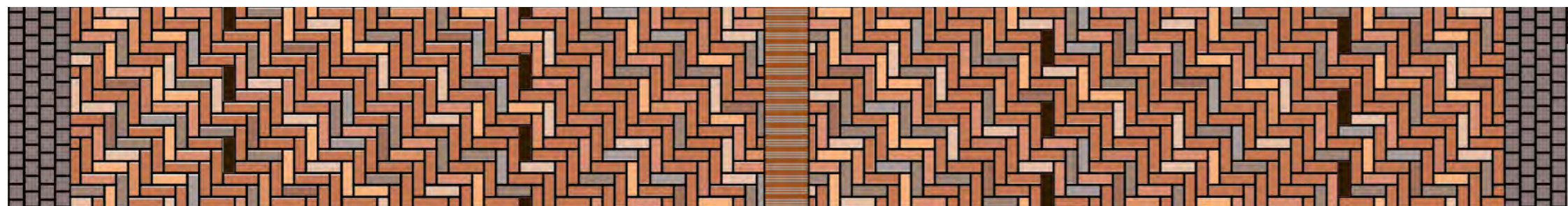
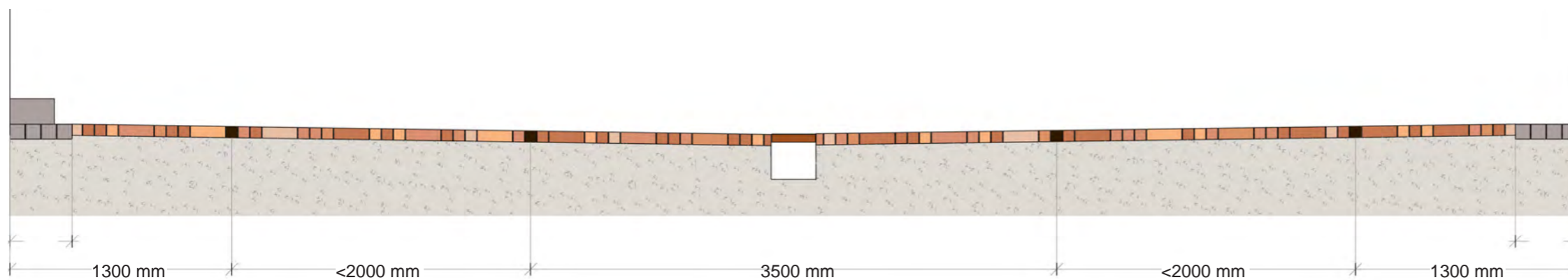
Planudsnit: Udeservering på brede gader (over 11m)
Borde stilles på midten af gaden. Markeringsskiltene angiver hvor opstillingen må stå.
- Eksempel vist på Søndergade -

Planudsnit: Udeservering på medium gade (7-11m)
Borde stilles udfra fra facaden og tillader passage. Markeringsskiltene angiver hvor opstillingen må stå.
- Eksempel vist på Helligkøsgade -

Planudsnit: Udeservering på smal gade (under 7 m) og på brede fortov på Handelskvarterets køreveje.
Borde stilles langs facaden. Markeringsskiltene angiver hvor opstillingen må stå.
- Eksempel vist på Østergade -

Klinterne på gågaderne markerer, hvor der må være udstillingsvarer, og hvor der må være udeservering.

UDESERVERING

I Handelskvarteret varierer gadernes brede og brug, hvilket gør at der er forskellige muligheder for udeservering. Hvor gågaderne er brede skal bordeopstilling stå på midten af gågaden, hvor den er smallest langs facaden, og på gaderne som her en medium brede skal opstillingen trækkes ud fra facaden og tillade passage langs denne. På pladser i Handelskvarteret skal opstillingen placeres på midten af pladsen.

På brede fortov i Handelskvarteret kan udeservering ske ved at stille små borde langs facaden. Opstillingen til udeservering skal være meget hensynsfuld. Der skal som minimum være plads til at en barnevogn/kørestol kan komme forbi opstillingen af borde og stole uden at gå af fortovet. Om ikke der er plads til dette kan en faresituation forekomme, og udeservering må derfor ikke finde sted.

Der er ingen krav til møblementet i Handelskvarteret - bortset fra at ingen hvide plastikstole må forekomme.

I Handelskvarteret skal der anvendes sorte parasoller. Der må på parasollerne gerne være sponsorlogo - dette må dog ikke være større end 20x150 cm. Logoerne skal være anført i hvid farve.

VAREUDSTILLING | UDESERVERING

Eksempel på sorte parasoller med lille hvidt sponserlogo

Eksempel på udeservering med ensfarvede parasoller

VAREUDSTILLING

I Handelskvarteret bliver der handlet. Dette betyder at mange varer bliver udstillet foran butikkerne i gågaderne. For at tilgodese alle skal varerne trækkes væk fra facaderne. På denne måde kan man altid gå langs facaderne. En udfordring opstår i solsiden, da varerne skal stå under en markise eller parasol. Klinkerne i belægningen skal markere, hvor vareudstillingerne må stå.

Vareudstillinger på Handelskvarterets fortove skal, som udeservering, være meget hensynsfulde - kan en barnevogn/kørestol ikke komme forbi vareudstillingen uden at gå af fortovet, kan en faresituation forekomme, og vareudstillingen må derfor ikke finde sted.

MIDLERTIDIGHED

Fugl - midlertidigt projekt på Rendebanen

Referencebillede af midlertidig installation

Referencebillede af midlertidig installation på Rendebanen

PLADS TIL MIDLERTIDIGHED

Det er ønskeligt at skabe stor frihed for initiativtagere, som ønsker at berige byen med midlertidige projekter.

I Handelskvarteret er der to muligheder for at opstille midlertidige opstillinger.

Indgangene til gågaden og de gamle byporte er ankomsterne til bymidten. Her er det oplagt at have midlertidige opstillinger og events. Opstillingerne skal være signalprojekter, som man lægger mærke til, når man kører forbi. En tidsbegrænsning på **seks måneder** er foreskrevet på disse arealer, som er markeret med gule stjerner på kortet. Opstillingerne skal være robuste, så de kan holde hele perioden, såfremt dele af opstillingen går i stykker, eller bliver ødelagt, skal det udbedres med det samme.

I gågaderne er det også ønsket at have midlertidige projekter – her er tidsbegrænsningen **tre uger**. Disse steder er markeret med orange på kortet. Såfremt disse opstillinger bliver beskadiget, skal skaden udbedres med det samme.

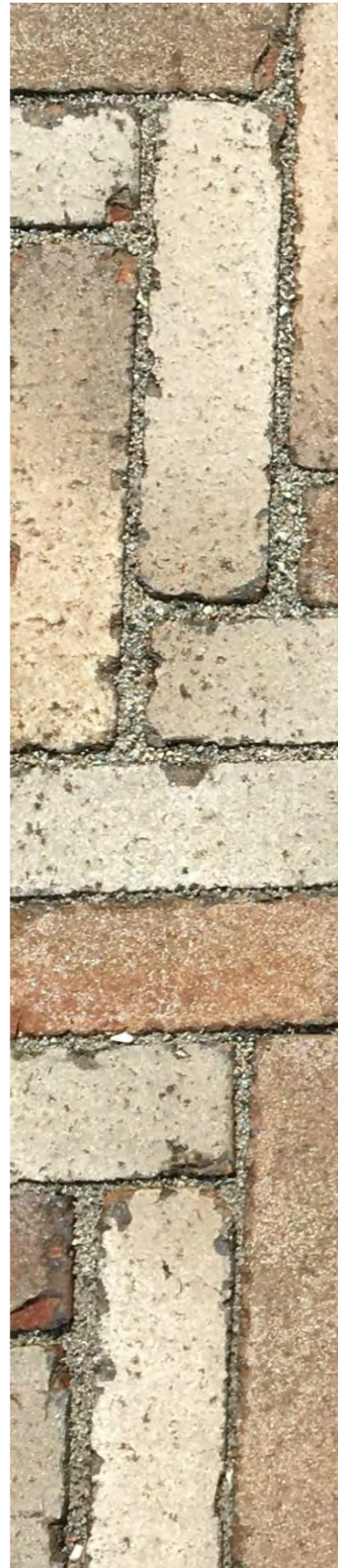
Midlertidige opstillinger skal vise hensyn til ledelinjer og opmærksomhedsfelter, således at der er fri passage for alle.

Midlertidige tiltag skal ses i sammenhæng med placering og efterfølgende evaluering skal bruges konstruktivt. Der er et ønske om at det formidles at projekterne er midlertidige, og hvor længe de skal være opstillet.

- ★ Tidsbegrænsning seks måneder
- Tidsbegrænsning tre uger

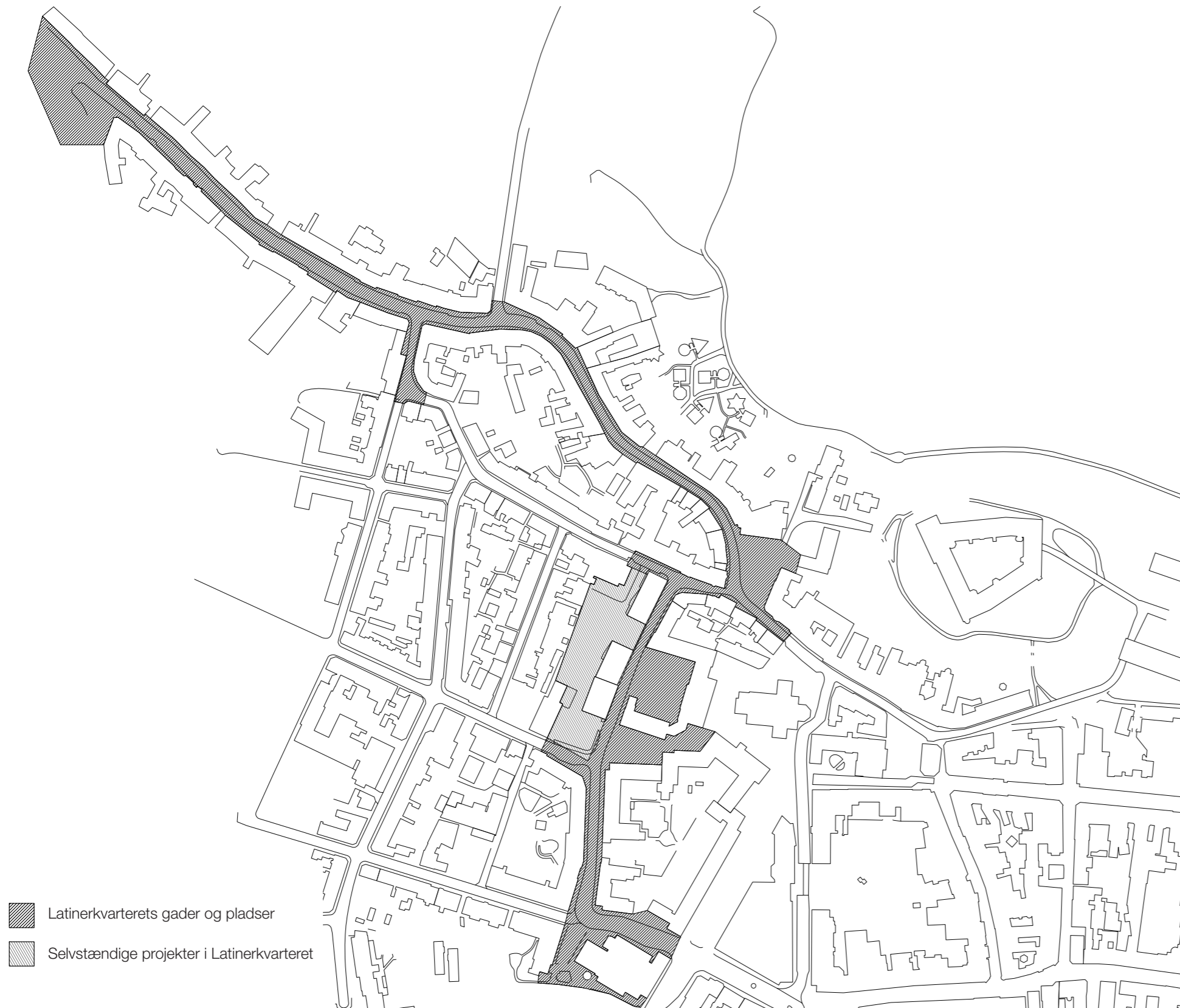
LATINERKVARTERET

K U L T U R

LATINERKVARTERET

LATINERKVARTERET

Dette afsnit behandler Latinerkvarteret i sin helhed med fokus på gadeforløbene og særligt den historiske indfaldsvej; Låsbygade. Gadeforløbene i Latinerkvarteret er præsenteret og tegnet i princip, som skal bredes ud over hele Latinerkvarteret.

Gadeforløbene er det almindelige og det rolige, hvorimod pladserne og gadekryds er det særlige og skal derfor designes anderledes og individuelt i fremtidige projekter. Dette afsnit sætter rammerne for farve, belægninger og materialer i Latinerkvarteret – gældende for både gade og pladser - som en guide.

Gaderne skal fremstå venlige og lede os på vej – samtidig skal være plads til det lille hvil på en solskinsplet med udsigt til gadens leben og grøn beplantning.

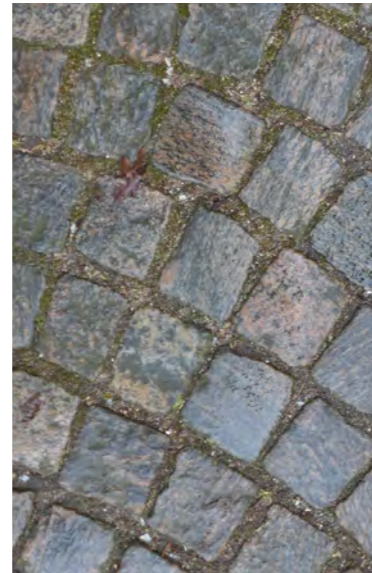
Pladserne skal harmonere i belægningsmaterialer og byudstyr – men der skal være frihed til at designe anderledes og æstetiske rum, som stimulerer sanserne og indbyder til ophold.

Nicolai fremstår som et stærkt selvstændigt projekt i Latinerkvarteret. Nicolai er et særligt og veldesignet sted, som derfor ikke skal indordne sig krav til materialer og byudstyr.

BELÆGNING

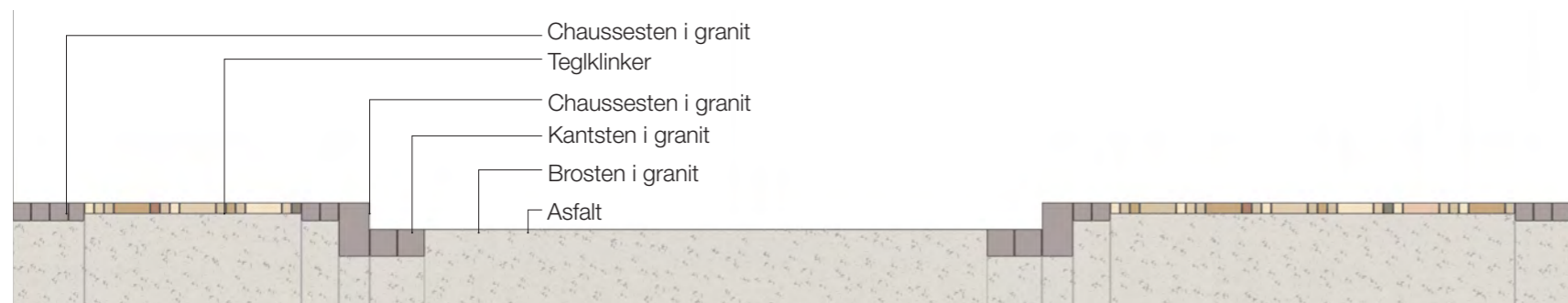
Teglklinker

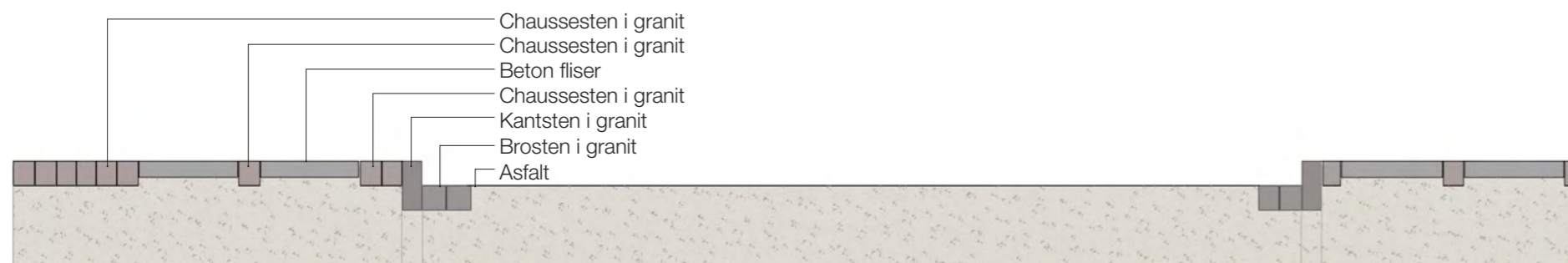
Chasse- og brosten

Københavnertov
Granit kant- og chaussesten og betonflise

Belægningsprincip for Låsbygade - snit

Belægningsprincip for de øvrige gader i Lationerkvarteret - snit

BELÆGNING

I Latinerkvarteret er stemningen anderledes end i de andre kvarterer. Her er snørklede og smalle gader. Den eksisterende belægning i Latinerkvarteret er hovedsagelig Københavnertov, granit, klinker og asfalt. Belægningen vil i fremtiden blive konsekvent, og der bliver derfor mere ro i gadebilledet.

LÅSBYGADEN

For at markere Låsbygades særlige historiske betydning, benyttes en særlig belægning på netop denne gade. Låsbygade vil på den måde udmærke sig i Latinerkvarteret med en anden belægning end i resten af kvarteret. Materialerne på Låsbygade er teglklinker, granit og asfalt. For at være skønsomme over for arkitekturen i gaden laves en bort af granit-chaussesten mod bygningsfacaderne. Granitten i form af kantsten og brosten skal lede hele vejen fra starten af Låsbygade og helt op til Koldinghus, for at markere den historiske vej til Koldinghus. De eksisterende parkeringslommer bevares eller benyttes til beplantning - det er her vigtigt at benytte sig af de ovennævnte materialer.

Her anvendes nordisk granit i røde-sort-blå nuancer.

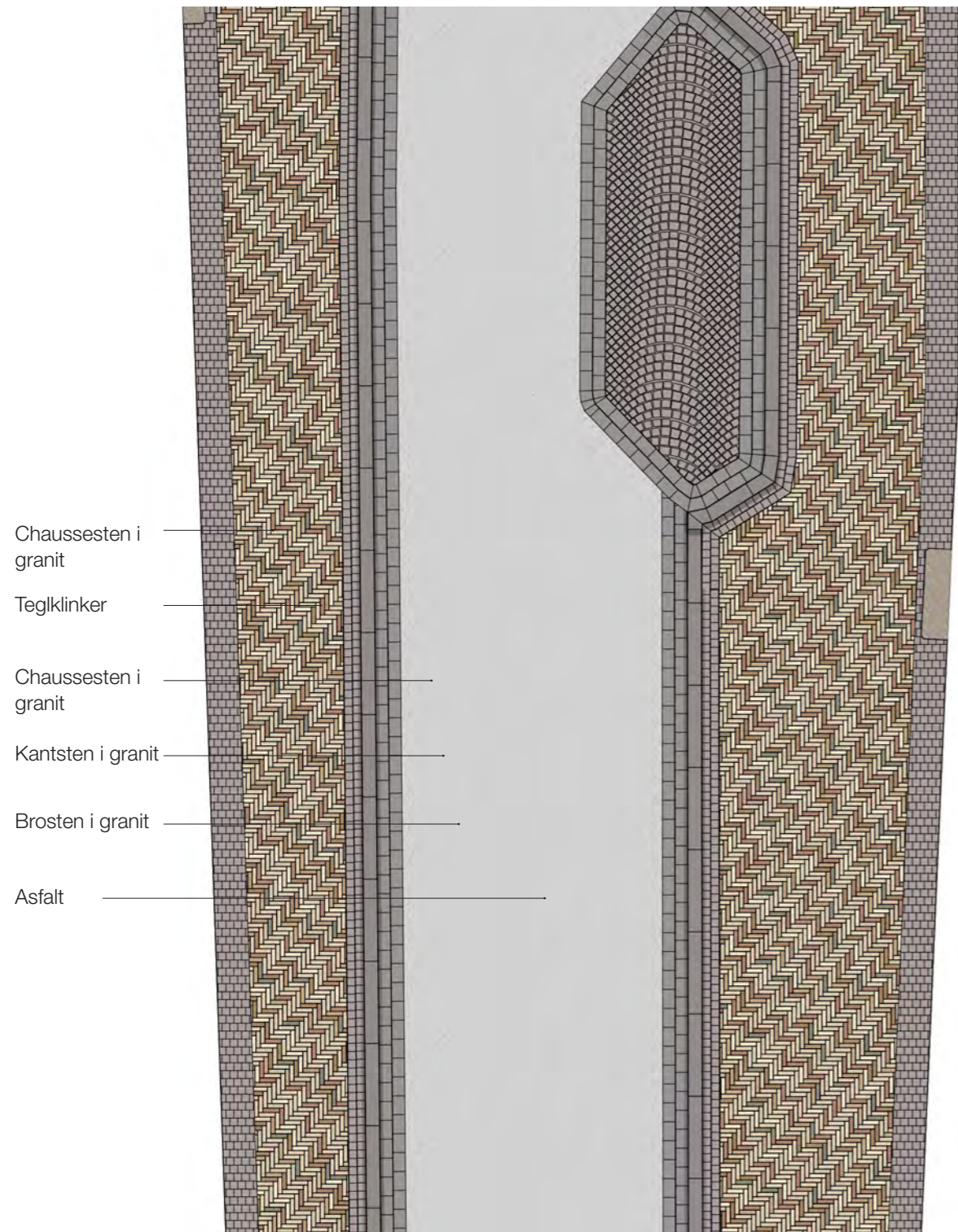
LATINERKVARTERET - GENERALT

Materialerne i Latinerkvarterets øvrige gader er betonfliser, asfalt og chausse-, bro- og kantsten i granit. Det klassiske københavnertov breddes ud i Latinerkvarteret som det også hovedsageligt er i dag. For at være skønsomme over for arkitekturen i gaderne laves en bort af granit-chaussesten mod bygningsfacaderne.

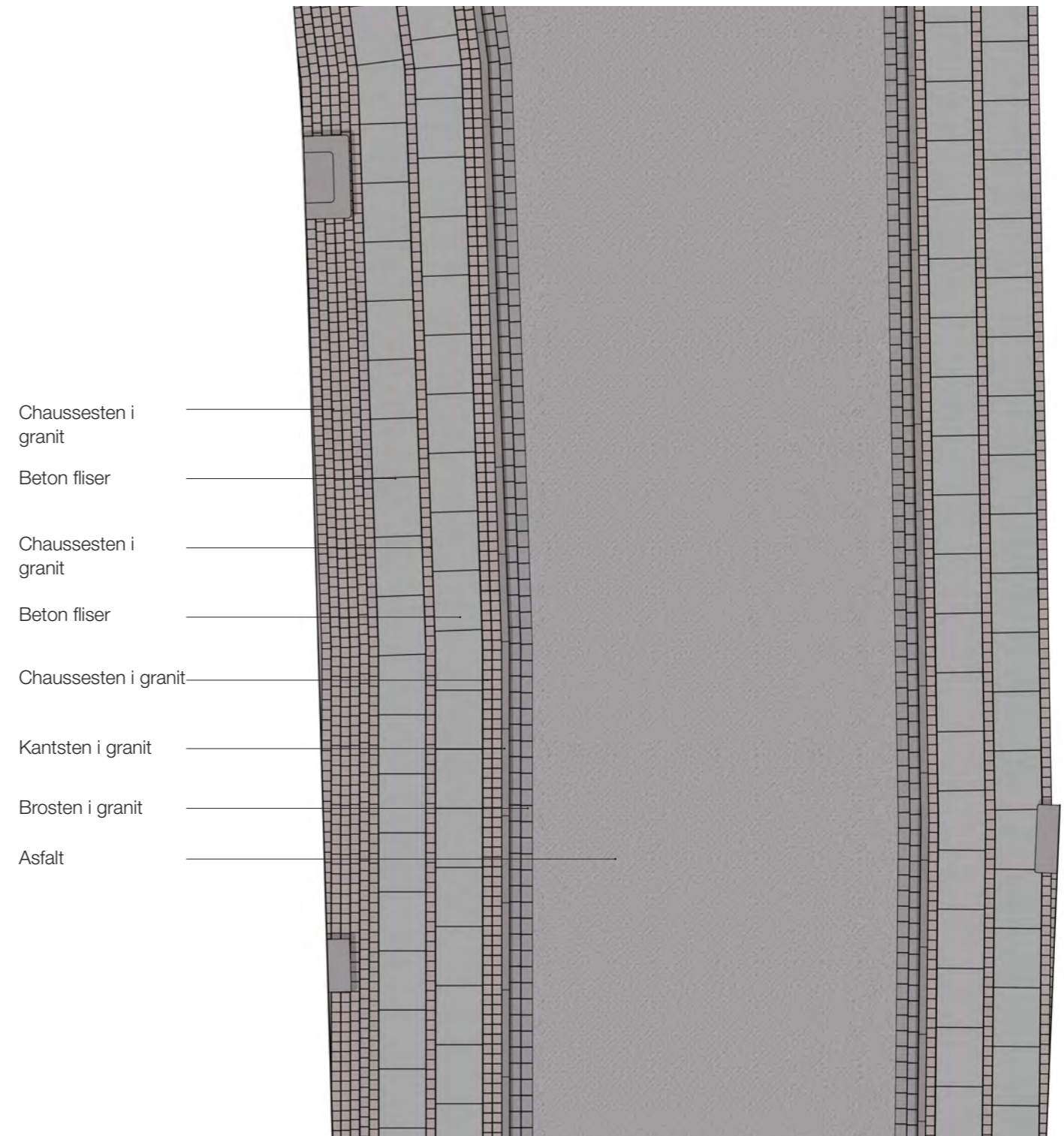
Her anvendes nordisk granit i røde-sort-blå nuancer.

På pladser og særlige gadekryds i Latinerkvarteret fx Sviertov og Låsbybanke bruges granit i blå-rødlige nuancer som i dag. På Låsbybanke markeres der i belægningen, hvor opstillinger for udeservering må finde sted.

BELÆGNING

Belægningsprincip for Låsbygade - plan

Belægningsprincip for de øvrige gader i Lationerkvarteret - plan

TILGÆNGELIGHED | WAYFINDING

Eksempel taktile belægning i klinker

Eksempel på nedsunken kansten med foranliggende opmærksomhedsfelt.

København fortov

Sølvfarvet skilt med sort tekst

Koldinghus

2,4 meter

Kort over tilgængelighedsruten i gennem Kolding bymidte

TILGÆNGELIGHED

I hele Latinerkvarteret vil kantstenen og chausséstenene i midten af københavnerfortovet fungerer som ledelinje. Der skal anvendes nedsunkne kantstene ved overgange med foranliggende opmærksomhedsfelt. Fortovet kan blive meget smalt og snævret flere steder – her kan tilgængeligheden blive problematisk. Det er derfor vigtigt at forbedre tilgængeligheden på præcis disse steder. Hele Låsbygade og Låsbybanke er på tilgængelighedsruten, hvilket betyder at her skal der være tilgængeligt for alle. Det anbefales at skabe tilgængelighed for alle, og ikke kun rette opmærksomheden mod tilgængelighed for handicappede, ved brug af universel design. På den måde bliver byen tilgængelig for alle hele livet med de oplevelser, der opstår som brækkede ben og barnevogne.

WAYFINDING

I Latinerkvarteret skal der henvises til flere betydningsfulde destinationer i bymidten. Skiltet er det samme som i resten af bymidten. På pladser og større gadekryds sættes skiltet på lysmasterne. Da gaderne i Latinerkvarteret er meget smalle er det ønskeligt ikke at have ekstra elementer stående på gaden. Galger monteret på fortovet skal derfor kun opstilles, når det er yderst nødvendigt og med stor bevågenhed.

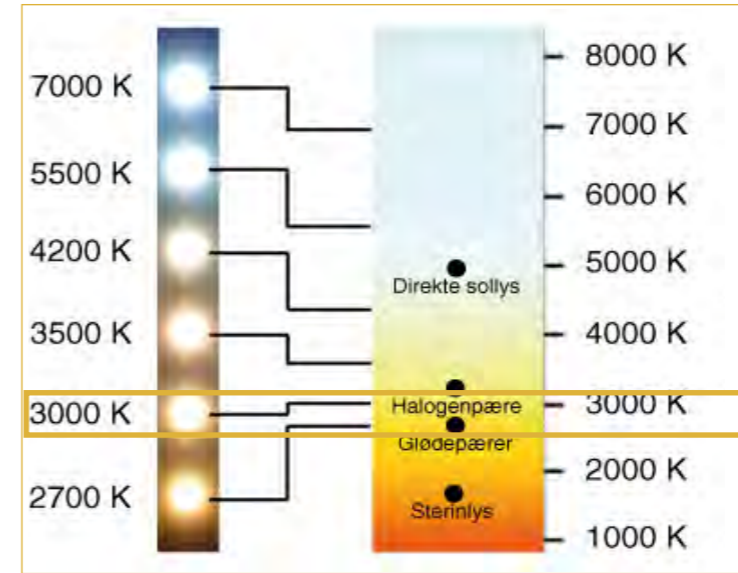
BELYSNING

Ophængte lampe i latinerkvarteret

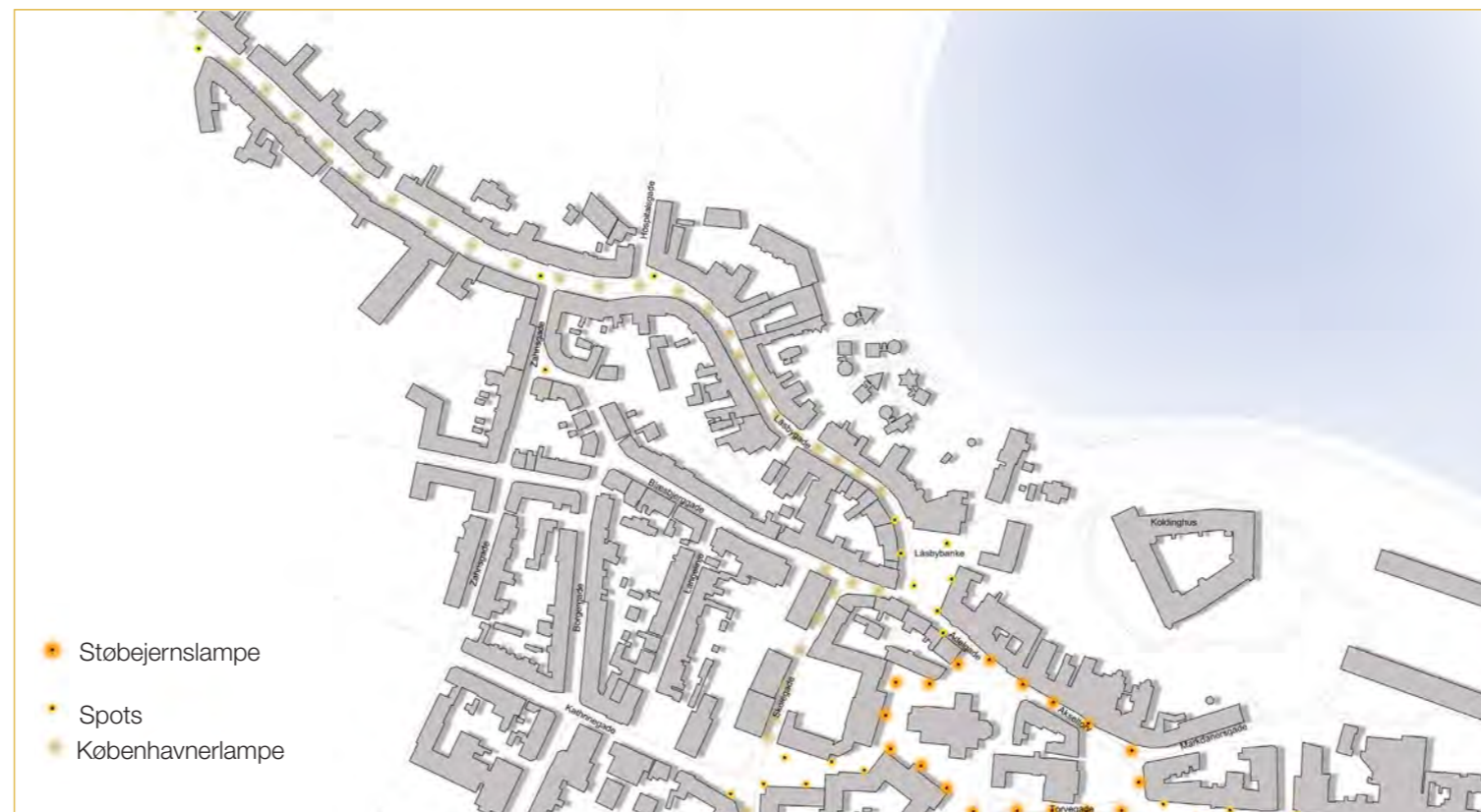
Snit af gaderummet

Neutralt hvidt - varmt lys

Mast med lysspots på pladser

Strukturen af belysningen i handelskvarteret

BELYSNING

Belysningen i Kolding bymidte skal skiftes ud. Dette giver mulighed for at ensrette belysningen efter et bestemt koncept. Retningslinjer vil resultere i at Kolding bymidte vil fremstå som en helhed bestående af tre kvarterer.

Latinerkvarteret har i dag ophængte københavnerlamper. Disse lamper passer godt til de smalle gaderum. Derfor skal der også i fremtiden være ophængte københavnerlamper i Latinerkvarteret. På pladser er oplevelsen af rummet anderledes end i gaderne. Københavnerlamper er ikke praktisk på pladser. Derfor skal der her være master med spots. I de større vejkryds skal der ligeledes benyttes spots. Spotsne er gode til at iscenesætte det særlige på stedet og skabe stemning. Master med spots kan belyse arkitektur, træer og pladsen. Belysningen kan ved særlige arrangementer ændres, så byrummet bliver oplyst på en helt ny måde fx med farvet lys. Spotsne understøtter Kolding som design-by.

Placeringen af belysningen skal indordne sig byrummene og iscenesætte deres kvaliteter.

Et ensfarvet lys skaber ro i byrummene. Det er derfor vigtigt at belysningen i hele Latinerkvarteret har samme farve. Lyset farve skal være neutralt hvidt-varmt.

BYUDSTYR

A-cykelstativ
& pullert (med flere tværgående rundjern)

Plantehuller indbygget i belægningen med ramme i sølvfarvet stål

Bænk med fire ben
Kan frit placeres på belægningen

Stole med fire ben
Kan frit placeres på belægningen

Farve: Sølvfarvet

BYUDSTYR

Inventaret skal være funktionelt og fleksibelt og indgå et samlet koncept for hver bydel.

Byudstyret skal passe til byrummene og understøtte Kolding som design-by. Byudstyret er afgørende i forhold til, hvilken oplevelse man får af byens kvalitet. Godt byudstyr giver en oplevelse af en fin by.

Byudstyret i Latinerkvarteret er ofte det samme som vi finder i Handelskvarteret, hvor farven blot er sølv i stedet for anthrazitgrå.

I Latinerkvarteret er gaderne smalle. Det skal derfor overvejes grundigt hvor og hvor mange elementer, som stilles på fortovet, da dette kan forhindre tilgængeligheden. Det anbefales derfor at hænge så meget som muligt op.

Bænken er manges til den, som findes i Handelskvarteret blot med stel i sølvfarvet stål.

Cykelstativet er et enkelt A-cykelstativ.

Pullerten er samme udformning som cykelstativet, blot med flere tværgående rundjern.

Hvor der er plads indarbejdes der plantehuller i belægningen med en stålramme omkring.

Planteriste udvikles i Koldings eget design. Dette skaber et unikt billede af at Kolding er en design by.

Brønddækslet udvikles i Koldings eget design. Dette skaber et unikt billede af at Kolding er en design by.

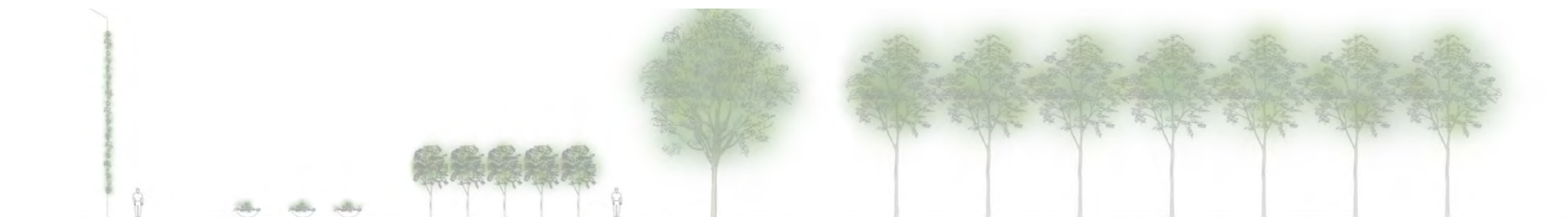
GRØN STRUKTUR

Kort over den grønne struktur i Latinerkvarteret

Enkeltstående træ på Låsbygade

Facadebegrønning

Plantekummer

Enkeltstående træer

Trærækker

GRØN STRUKTUR

I Latinerkvarteret findes hovedsageligt fritstående træer. Nogle er store og sunde, og bør bevares, andre har ikke vokset i mange år, og bør erstattes af nye træer, med nye forbedrede vækstbetingelser.

Konceptet for den grønne struktur er udsprunget af Kolding bymidtes egen beplantning. I Kolding bymidte står mange smukke enkeltstående træer, som alle skaber et helt særligt sted, hvor de står.

De enkeltstående træer plantes, hvor der er brug for at skabe et særligt sted fx et opholdssted eller et særligt vejkryds.

Facadebegrønningen findes på rådhuset, og er så markant at det ønskes bredt ud over helt bymidten, hvor det er muligt.

Plantekummer er i Kolding bymidten en yndet ting, og den rigtige udformning af denne skal findes.

Til den grønne struktur er der tilføjet et element hvilket er trærækken. Trærækken bruges til at lede og føre besøgende ind mod bymidten. De bruges også på køreveje for at dæmpe trafikken og til at bløde vejrummet op.

Det er vigtigt at beplantningen tilpasser sig byrummene og ikke dikterer en ny struktur, men understøtter og iscenesætter byens eksisterende rytmer og strukturer. Sigtelinjer mod Koldinghus bør friholdes og markeres.

Hvor træer ikke har vokset i årevis, og hvor træer ødelægger helheden i byrummene bør de fjernes og nye etableres, hvor det er passende.

Det er generelt vigtigt at beplantningen får gode vækstbetingelser - planterne skal have store plantehuller, hvor det er smalt og hårdt belastet kan smarte løsninger som rodvenligt bærelag og kassette løsninger benyttes.

RENHOLDELSE

Affaldsbeholder

Affaldssortering

RENHOLDELSE

Affaldsbeholderen kan rumme 105 liter. Beholderen giver selv besked når den skal tømmes og den får størm via solceller.

Der renholdes i Kolding midtby enten en gang om dagen eller to gange om ugen.

RENHOLDELSE I BYMIDTEN

Renholdelse i bymidten skal stå i relation til benyttelsen af gader og pladser. Det er et emne som ligger mange borgere på sinde. Renholdsniveauet giver et umiddelbart indtryk af om byen er attraktiv og imødekommende. For at gøre renholdelsen så effektiv som muligt, er det vigtigt at have nogle retningslinjer for indretning af byrummene, både hvad angår faste og midlertidige installationer. Der sættes forventningsmål, som løbende udvikles og evalueres.

INTELLIGENT BYINVENTAR

Udover at bymidtens inventar skal passe i byrummets skala og karakteristika, kan udstyret blive "intelligent", på den måde, at skraldespanden kan melde tilbage, at den skal tømmes. Der skal være mulighed for at inventar skal kunne skiftes til andre elementer efter behov eller flyttes let, hvis der er behov for det.

STØRRE FOKUS PÅ AFFALD OG GENANVENDELSE

Der vil arbejdes på sortering af affald i mindst 4 fraktioner på udvalgte steder inde i bymidten. I periferien kan opstilles komprimerbare skraldespande.

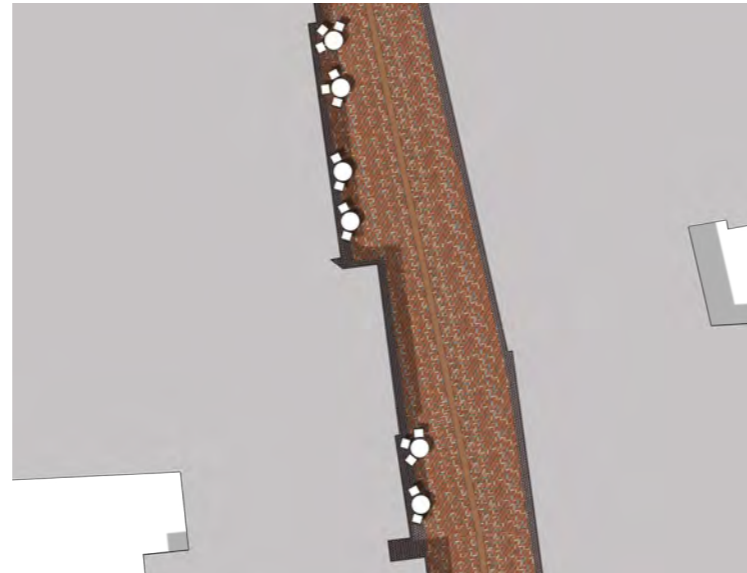

Kortet viser hvor hyppigt der renholdes i Kolding bymidte

VAREUDSTILLING | UDESERVERING

Planudsnit: Udeservering på pladser
Borde stilles midt på pladsen
- Eksempel vist på Låsbybanke -

Planudsnit: Udeservering langs facaden.
- Eksempel vist på Østergade -

Eksempel på sorte parasoller med lille hvidt sponserlogo

UDESERVERING

Udeservering på Låsbybanke skal placeres på midten af pladsen, som det også udspiller sig i dag. Borde og stole skal være trukket ud fra facaden, og stå midt på pladsen.

På det brede stykke af Låsbygade kan udeservering ske ved at stille små borde langs facaden. Opstillingen til udeservering skal være meget hensynsfuld. Der skal som minimum være plads til at en barnevogn/kørestol kan komme forbi opstillingen af borde og stole uden at gå af fortovet. Om ikke der er plads til dette kan en faresituation forekomme, og udeservering må derfor ikke finde sted.

Der er ingen krav til møblelementet i latinerkvarteret - udover at ingen hvide plastikstole må forekomme.

I Latinerkvarteret skal der anvendes sorte parasoller. Der må på parasollerne gerne være sponsorlogo - dette må dog ikke være større end 20x150 cm. Logoerne skal være anført i hvid farve.

VAREUDSTILLING

På Låsbygade er der meget smalt. Dette betyder at der på fortovet mange steder ikke er plads til vareudstillinger. Vareudstillinger i Latinerkvarteret skal, som udeservering, være meget hensynsfulde - kan en barnevogn/kørestol ikke komme forbi vareudstillingen uden at gå af fortovet, kan en faresituation forekomme, og vareudstillingen må derfor ikke finde sted.

Stående skiltningen (fx A-skilte) må på de smalle fortove i Latinerkvarteret ikke forekomme. I stedet henvises der til at skilte og reklamer placeres i de gamle hængende galger, samt at bruge bannere og anden form for skiltning, som ikke står på fortovet.

- Udeservering i dag
- Bred gade over 11m
- Medium gade over 7-11m
- Smal gade under 7m
- Eksempel på udeservering

MIDLERTIDIGHED

Referencebillede af midlertidig installation

Referencebillede af midlertidig installation

★ **Tidsbegrænsning seks måneder**

PLADS TIL MIDLERTIDIGHED

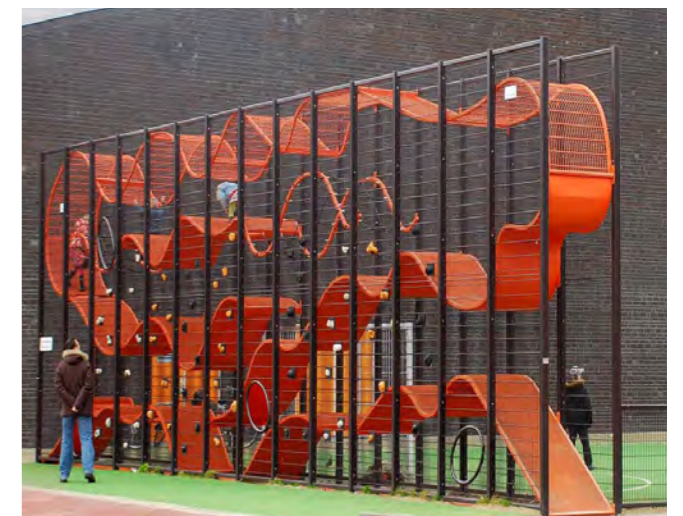
Det er ønskeligt at skabe stor frihed for initiativtagere, som ønsker at berige byen med midlertidige projekter.

Indgangene til gågaden og de gamle byporte er ankomsterne til bymidten. Her er det oplagt at have midlertidige opstillinger og events. Opstillingerne skal være signalprojekter, som man lægger mærke til når man kører forbi. En tidsbegrænsning på **seks måneder** er foreskrevet på disse arealer, som er markeret med gule stjerner på kortet. Opstillingerne skal være robuste, så de kan holde hele perioden, såfremt dele af opstillingen går i stykker, eller bliver ødelagt, skal det udbedres med det samme.

Midlertidige opstillinger skal vise hensyn til ledelinjer og opmærksomhedsfelter, således at der er fri passage for alle.

Midlertidige tiltag skal ses i sammenhæng med placering og efterfølgende evaluering skal bruges konstruktivt. Der er et ønske om at det formidles at projekterne er midlertidige, og hvor længe de skal være opstillet.

LEG I KOLDING BYMIDTE

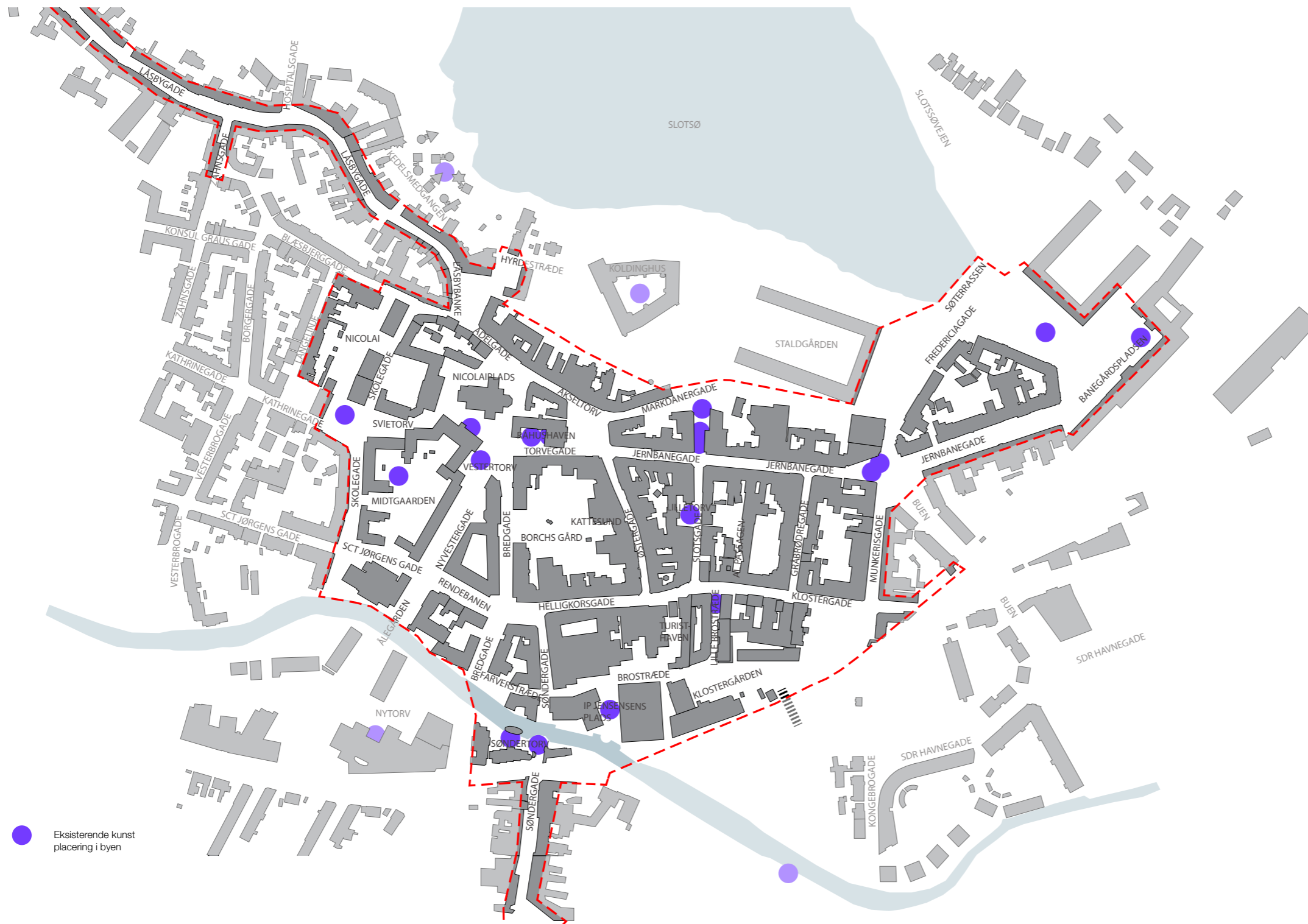

LEG I BYMIDTEN

I Kolding bymidte findes ikke mange legepladser. Der er opstillet legestationer bestående af enkeltstående legeelementer. Legepladser og legeelementer er af borgerne efterspurgt. Det er udtrykt et ønske om at få mere leg i gågaderne så børn kan hygge sig, mens forældrene handler.

Små legestationer skal derfor passes ind i gågaderne. En stor legeplads forslås på Vestertorv – dette er en central placering midt i byen, som vil trække folk helt ind til bymidten og danne en aktivitet at samles om.

KUNST I KOLDING BYMIDTE

KUNST I BYMIDTEN

I Kolding er kunst en stor del af bymidten. Kunst kræver den rette placering for at komme rigtig til sin ret. Meget kunst i Kolding står smukt og pryder byen og giver gode oplevelser. Andre står trængt op i en krog og bliver overset.

Kunst skal i fremtiden placeres med omhu og helst i samarbejde med kunstneren. Det er at foretrække at kunstobjektet er skabt til et bestemt sted i bymidten.

DESIGN I KOLDING BYMIDTE

DESIGN I BYMIDTEN

I Kolding er design en stor del af byens identitet. Design skal løse bestemte opgaver. I Kolding bymidte skal designobjekter opstilles inden for de midlertidige rammer. Netop disse rammer er sat for at fremme design i Kolding bymidte. Det er en forudsætning for al design at det skal være tilpasset stedet.

Der er i Kolding Kommune et mål om at design skal være synligt i Kolding for at markere sig som Danmarks designby. Ønsket er at borger og besøgende skal få gode designoplevelser. Dette skal resultere i at Kolding markeres som en moderne og imødekommende kommune der værdsætter initiativrige borgere og det sociale liv som skabes heraf.

FOTOS: LAND+, LANDSKABSARKITEKTER OG KOLDING KOMMUNE
INSPIRATIONSFOTOS: BEARBEJDED AF LAND+, LANDSKABSARKITEKTER
ILLUSTRATIONER: LAND+, LANDSKABSARKITEKTER

Udarbejdet af
LAND+
landskabsarkitekter

